

Март 2011 г.

<u>Съдържание</u>	<u>Страница</u>
1. Въведение	4
2. Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в община Левски	4
1. Въведение	4
2. Методология	5
2.1. Цели и обхват на проучването	5
2.2. Методи за проучването и анализа на ситуацията в община Левски	6
3. Описание на ситуацията в община Левски	6
3.1. Обща характеристика на общината	6
3.2. Население – демографска характеристика	7
3.3. Икономическо развитие на община Левски	10
3.4. Здравеопазване	12
3.5. Образование	14
3.6. Жилищни условия	15
4. Анализ на групите в риск в община Левски	15
4.1. Фактори, които пораждаат риск за различни групи от населението	15
4.2. Характеристика на рисковите групи в община Левски	16
5. Оценка на социалните услуги в община Левски	17
6. Оценка на ресурсите за развитие на социалните услуги в община Левски	18
6.1. Анализ на човешките ресурси за предоставяне на услуги	18
6.2. Финансов анализ на дейностите на община Левски	18
7. Заключение и препоръки	23
7.1. Основни изводи от ситуационния анализ и оценката на потребностите	23
7.2. Изводи за наличните социални услуги	23
7.3. Препоръки	24
3. Приоритети и цели на общинската стратегия	25
3.1. Визия, ценности и принципи	25
3.2. Приоритети в развитието на социалните услуги в община Левски	26
3.2.1. Приоритетни направления	26
3.2.1.1. Приоритетно направление „Повишаване ефективността на социалните услуги, предоставяни в общността”	26
3.2.1.2. Приоритетно направление „Оптимизиране на социалните услуги, предоставяни в специализираните институции”	27
3.2.1.3. Приоритетно направление „Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги”	27
3.2.1.4. Приоритетно направление „Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги”	28
3.2.2. Приоритетни целеви групи	29

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

3.2.3. Общи и специфични цели	30
3.2.3.1. Приоритетно направление „Повишаване ефективността на социалните услуги, предоставяни в общността”	30
3.2.3.2. Приоритетно направление „Оптимизиране на социалните услуги, предоставяни в специализираните институции”	30
3.2.3.3. Приоритетно направление „Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги”	30
4 Интервенция – социални услуги и мерки	30
4.1. Мерки и дейности по Приоритетно направление „Повишаване ефективността на социалните услуги, предоставяни в общността”	30
4.2. Мерки и дейности по Приоритетно направление „Оптимизиране на социалните услуги, предоставяни в специализираните институции”	32
4.3. Мерки и дейности по Приоритетно направление „Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги”	34
4.4. Мерки и дейности по Приоритетно направление „Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги”	37
5. Преки резултати и индикатори за изпълнение на общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски	38
5.1. Логическа рамка и ключови индикатори за успех	Приложение
6. Реализация на стратегията	39
6.1. Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията	39
6.2. Териториален обхват	39
6.3. Обобщена таблица за планираните услуги в община Левски	39
6.4. Времева рамка и периодика	44
6.5. Оперативен план с времеви график за изпълнение на Общинската стратегия 2011-2015г.	45
6.6. Финансова рамка и източници на финансиране на социалните услуги в община Левски	46
7. Система за мониторинг и оценка	46
7.1. Цели и задачи на мониторинга и оценката	46
7.2. Участие на общината в мониторинга и оценката	46
7.3. Планиране и изпълнение на дейностите за мониторинг и оценка	47
8. Актуализация на стратегията	47
Приложения	
1. Приложение 1: Логическа рамка и ключови индикатори за успех	
2. Приложение 2: Справка за текуща издръжка на планираните социални услуги и Справка за капиталови разходи на планираните социални услуги	

1. Въведение

Нормативно разработването на областни и общински стратегии и годишни планове за развитие на социалните услуги е регламентирано с измененията на Закона за социално подпомагане от 23.02.2010г. и на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане от 09.04.2010г.

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в община Левски – общинска администрация, общински съвет, териториалната структура на Агенцията за социално подпомагане (АСП), местни структури на централната държавна власт, доставчици на социални услуги и местни граждански организации (НПО).

Планирането е осъществено с подкрепата на областна администрация Плевен и с техническа помощ от страна на УНИЦЕФ. Процесът на планиране се базира на анализ на нуждите на рисковите групи и ресурсите на областта завършен през май-юли 2010г. с участието на териториални работни групи в общините.

Стратегията задава параметрите на социалните услуги в община Левски. В географско отношение стратегията покрива всички населени места в общината, като се обръща специално внимание на малките населени места, където живеят малобройни рискови групи. Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на общината през следващите 5 години – от 2011 до 2015 година, включително.

В дългосрочен план Общинската стратегия за социалните услуги цели да превърне община Левски в регион с достъпни, разнообразни и качествени социални услуги, които допринасят за подобреното качество на живота, максималната самостоятелност, пълноценната реализация и грижа за индивидите и общностите в риск.

Стратегията е разработена в съответствие с принципите на международни нормативни актове, визиращи насоките за осъществяване на приоритетни политики в сферата на социалното развитие, следва основните човешки права, утвърдени в международните документи и конвенции за защита на правата на човека и основните свободи, и за правата на детето, документи на национално ниво.

Общинската стратегия следва и принципите на законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация и др., както и съответните подзаконовни нормативни актове.

Общинската стратегия следва и ключовите и функционалните приоритетни направления на Областната стратегия относно превенция за деца и семейства в риск; деинституционализация на грижите за децата; социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи; грижа за старите хора; развитието на човешките ресурси; изграждане на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

2. Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в община Левски

1. Въведение

Социалните услуги са дейности, които подпомагат и разширяват възможностите на лицата да водят самостоятелен начин на живот. Развитието на социалните услуги в общината е от особена важност за преодоляване на социалната изолация и за осигуряване на достоен начин на живот на определени рискови групи от населението. В изпълнение на своята социална политика Община Левски активно работи за осигуряване на по-добри и достойни условия на живот и възможности за социално включване на групите в социален риск, като мобилизира всички ресурси – човешки и материални.

Аналитичният доклад обобщава резултатите от проучването на оценката на потребностите от социални услуги в Община Левски, проведено от месец май до месец юни 2010 година. Проучването за оценка на ситуацията и потребностите на рисковите групи във Община Левски включи събиране и обобщаване на общи статистически данни, данни за рисковите групи, карти на наличните социални услуги, определяне на проблемите, оценка на потребностите и дефицитите от социални услуги. Проучването е координирано от териториална работна група и извършено с активното участие на представители на всички заинтересовани страни. Обобщените изводи от анализа на ситуацията и събраните конкретни данни са важни за адекватното планиране на капацитета на социалните услуги и за избора на тяхната форма и целят да очертаят цялостната картина на настоящото положение и тенденциите в развитието на общината.

Настоящият доклад е изготвен за да отрази тенденциите в Община Левски в контекста на променящата се социално-икономическа среда в Република България и съобразен с изискванията на нормативната уредба.

2. Методология

Събрани конкретни актуални данни за населението, за уязвимите общности, за лицата в различни рискове, за настоящите и потенциални потребители на социалните услуги и други данни, ще осигурят определянето на рисковите групи, както и необходимостта от различни видове услуги и техния обхват и капацитет.

Основните източници на статистическа информация включват:

1. Анализи, доклади, стратегически документи на национално, областно и местно ниво (стратегии, дългосрочни програми и планове за развитие, други).
2. Статистически бази - данни, редовно събирани и актуализирани от институции на областно ниво – РИО на МОМН, РЦЗ, РЗОК, ДБТ, РДСП; общинска администрация – ГРАО, отделите, отговорни за социални, образователни и хуманитарни дейности; ДСП и отделите „Социална закрила” в общината;
3. Документи на Местни комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, РПУ, Детска педагогическа стая.

Събирането на статистическата информация се координираше от Областния оперативен екип и общинският координатор. В процеса се включиха представители на Дирекция „Социално подпомагане” гр. Левски, Дирекция „Бюро по труда” гр. Левски, както и заинтересовани страни. Териториалната работна група в Община Левски работи на доброволен принцип, мотивирана от убеждението за необходимостта от адекватна работеща областна стратегия и план за развитие на социалните услуги, която ще допринесе за решаване на остри социални проблеми сред населението в съответната област.

2.1. Цели и обхват на проучването

Проучването на ситуацията в Община Левски се фокусира върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия контекст на социо-икономическите проблеми и хоризонтални политики за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в областта. Оценката на потребностите е необходима за планирането на предстоящи дейности и стъпки, за покриването на нуждите от социални услуги за рисковите групи и за да съответства на дългосрочните политики и тенденции в развитието на Община Левски.

Целите на проучването са:

1. Анализиране на факторите създаващи рискове пред общностите по отношение на социалната им интеграция.
2. Очертаване на общата социо-демографска и икономическа ситуация, проблематиката и тенденции в развитието.
3. Отражение на рисковите фактори, определящи общностите в риск, техните характеристики и териториално разположение.
4. Оценка на наличните ресурси.

Проучването, включва широк кръг социо-икономически проблеми, демографски тенденции, наличните ресурси, капацитет и качество на предоставяните услуги. В териториално отношение обхватът на проучването покрива всички населени места от общината.

Обобщените резултати, получени от проучването, в резултат на допитване до общността осигуряват: характеристика и профил на отделните рискови групи, мерките съответстващи на специфичните потребности и информация за броя и вида на групите в риск и мерките за тяхното социално включване, съобразено с разположението на населените места в общината.

Конкретните данни са важни за адекватното планиране на капацитет, ресурси, достъп и вид на социалната услуга.

2.2. Методи за проучването и анализа на ситуацията в Община Левски

В процеса на събиране на информацията от Териториалната работна група са използвани следните методи:

1. Събиране на статистическа информация по населени места.
2. Систематизиране и обобщаване на събраните статистически данни.
3. Проучване на съществуващи анализи, доклади, стратегически документи, дългосрочни програми и планове за развитие.
4. Провеждане на допитване до общността, срещи и дискусии с целеви общности и групи в риск.

При обработването на данните и анализиране на ситуацията в Община Левски, работната група е прилагала методи, съобразени със силните и слабите страни в секторите предоставящи социални услуги.

Аналитичния доклад е изготвен въз основата на данни събрани от следните източници на информация:

1. Общинска администрация Левски – отдели: Евроинтеграция, Образование, ЕСГРАОН.
2. Дирекция „Социално подпомагане” гр. Левски – отдели: „Закрила на детето” и „Хора с увреждания и социални услуги”.
3. Дирекция „Бюро по труда” гр. Левски.
4. Статистически бази-данни, събирани и редовно актуализирани от институции на областно ниво: РИО на МОМН, РЦЗ – Плевен.
5. Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.
6. Използвани са данни от анализи, стратегии, програми и планове за развитие на национално, областно и местно ниво.

3. Описание на ситуацията в Община Левски

3.1. Обща характеристика на общината

Община Левски е динамично развиваща се община, устремена към постигане на ефективна и конкурентна икономика и по-висок жизнен стандарт за цялото на селение. Пред нейното развитие стои и предизвикателството успешно да се включи в процеса на европейската интеграция, и да се превърне в равностоен партньор на европейските общини и региони.

Община Левски с административен център гр. Левски се намира в Централна Северна България, в Дунавската равнина. Тя е съставна част от област с административен център гр. Плевен. На север граничи с общините Белене и Никопол, на запад с община Пордим, на юг с община Летница, на изток със Свищов и Павликени. Град Левски е общински център на 10 села /Асеновци, Аспарухово, Българене, Градище, Изгрев, Козар Белене, Малчика, Обнова, Стежерово и Трънчовица/ и 2 населени места /Божурлук и Варана/. Община Левски е

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

разположена на територия от 414 кв.км. в Дунавската равнинно – хълмиста област. Преобладаващ в общината е равнинният релеф.

3.2. Население – демографска характеристика

През последните години в Община Левски се наблюдава тенденция към намаляване на общия брой на населението. Общ брой на населението на Община Левски е 21 487 жители към 30.04.2010 година. Към същият период на 2009 година населението е било 21 569 жители, т.е. намаление с 82 жители.

Население към 31.12.2009г.					
Код по ЕКАТТЕ	Населено място	Общо	Мъже	Жени	Сключени бракове
16	Община Левски	21487	10509	10978	46
761	с.Асеновци	1606	803	803	3
802	с.Аспарухово	602	305	297	1
5044	с.Божурлук	144	59	85	-
7274	с.Българене	897	438	459	-
10080	с.Варана	98	49	49	-
17556	с.Градище	1234	582	652	-
32531	с.Изгрев	499	228	271	1
37647	с.Козар Белене	843	433	410	2
43236	гр.Левски	10571	5167	5404	33
46841	с.Малчика	1438	717	721	1
53089	с.Обнова	2242	1074	1168	2
69153	с.Стежерово	597	271	326	2
73345	с.Трънчовица	716	383	333	1

В последната графа са отчетени броя сключени бракове (общо и по населени места), който показва естествения превес на броя бракове сключени в общинския център обусловен от възрастовата структура и тенденцията за обезлюдяване на селата. Това е в резултат икономическата миграция и застаряващото население в селата от общината. Анализът на данните показва, че възрастовата структура на населението на общината е влошена. Процесът на застаряване на населението е характерен, както за общината, така и за цялата страна. Динамиката на населението на община Левски се характеризира с отрицателен прираст през наблюдавания период, което е характерно, както за областта така и за цялата страна.

В подкрепа на извода е и следващата таблицата, в която е представена статистическа информация за населението Община Левски по пол и единични възрасти.

НАСЕЛЕНИЕ ПО ЕДИНИЧНИ ВЪЗРАСТИ КЪМ 31.12.2009 ГОДИНА								
Община Левски	Общо		От 0-17		18-62	18-59	над 62	над 59
	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	10 509	10 978	1 688	1 635	6 379	5 422	2 442	3 921

Сравнителният анализ сочи, че 29,6% от населението на общината е над трудоспособна възраст (от 59 години и нагоре), към 15,4 % деца (от 0 до 18г.), т.е. през следващите години ще продължи увеличаването на броя самотни и възрастни хора като уязвима група.

Населението на Община Левски е 21 487 жители, от които 49,2% живеят в град Левски и 50,8 % в селата.

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

Средната гъстота на населението е около средната за страната, 52 човека на кв.км. С най-голяма концентрация на население са урбанизираните среди на гр.Левски.

Структуроопределящ фактор на демографската характеристика е застаряващото население и породената от това естествената смъртност, която води до общо и трайно намаляване на населението в общината.

Естественият прираст в общината е отрицателен — около средния за областта и страната (минус 241 за 2009г.), което се дължи на ниския коефициент на раждаемост (около и под средния за областта и страната) и високия коефициент на смъртност (около и над средния за областта и страната). Поддържането на тези стойности е резултат от застаряването на населението и промените в репродуктивните му нагласи, които до голяма степен се дължат на ниския жизнен стандарт.

Сключени бракове, разводи, живородени, умрели, умрели деца под 1 година и естествен прираст на населението по пол през 2009г.

Сключени бракове	Бракоразводи	Живородени			Умрели			Умрели деца под 1г.			Естествен прираст		
		общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
46	25	189	101	88	430	229	201	1	0	1	-241	-128	-113

Данни за структурата на населението в Община Левски към 31.12.2009 година:

Общо			Под трудоспособна възраст			В трудоспособна възраст			Над трудоспособна възраст		
общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
21487	10509	10978	3323	1688	1635	11801	6379	5422	6363	2442	3921

Брой пенсионери към 31.12.2009г. /по данни на НОИ/:

Пенсионери (общо)	7603
Пенсионери с пенсии за стаж и възраст	7037
Пенсионери с пенсии за инвалидност	2880
Пенсионери с пенсии за инвалидност, ненавършили пенсионна възраст	688
Пенсионери със социални пенсии	2251

Тревожно е съотношението на общия брой на населението на общината 21 487 към 7 603 пенсионери. Значителният брой на хората, чиито основни/единствени доходи са пенсиите е предпоставка за попадането им в рисковата група (социално слаби).

НАСЕЛЕНИЕ КЪМ 01.03.2001 ГОДИНА ПО ЕТНИЧЕСКИ ГРУПИ

	Общо	Етнически групи				Не се самоопределя	Непоказано
		българска	турска	ромска (циганска)	друга		
Област Плевен	311985	280475	16931	9777	1702	2135	965
Община Левски	25995	21093	2927	1387	112	425	51

Данните, върху които следва да се направи оценка на уязвими етнически групи, към момента не отразяват реалната картина поради факта, че са от проведеното преброяване през 2001г., но като цяло в община Левски няма големи групи уязвими етнически общности. Както и такива, които да населяват обособени квартали.

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

Име на населено място	Разстояние до общинския център	Население (брой)	Общ брой деца	Брой ученици	Брой деца с увреждания	Брой възрастни хора с увреждания	Брой самотно живеещи стари хора
гр. Левски	-	11236	1860	1874	20	1037	750
с. Асеновци	1,95 км.	1587	347	162	11	97	80
с. Аспарухово	4,01 км.	555	111	-	1	26	39
с. Божурлук	26,02 км.	101	10	-	0	18	50
с. Българене	11,09 км.	861	79	79	0	68	200
с. Варана	7,02 км.	30	0	-	0	5	21
с. Градище	6,79 км.	1125	154	-	5	134	156
с. Изгрев	16,01 км.	449	45	-	0	61	57
с. Козар Белене	5,45 км.	818	60	-	2	76	60
с. Малчика	6,87 км.	1411	171	87	9	197	116
с. Обнова	18,02 км.	2154	376	174	8	152	120
с. Стежерово	21,12 км.	467	45	-	0	61	100
с. Трънчовица	21,02 км.	693	65	-	2	77	100

Както е видно от таблицата в Община Левски има 2 009 възрастни хора с увреждания, 1 849 самотно живеещи стари хора, 58 деца с увреждания. Това от своя страна е показател за необходимостта от предоставяне на разнородни социални услуги за различните целеви групи. Отдалечеността на кметствата от общинския център и географското им разположение утежняват допълнително времето за предоставяне на съответната услуга, в зависимост от транспортната обезпеченост и годишния сезон.

В Община Левски, както и в цялата страна се наблюдават активно протичащи динамични процеси на външна и вътрешна миграция, които са провокирани от социално-икономическата ситуация, безработицата и ниските доходи на населението. През последните години особено актуални за общината са сезонна външна миграция на работна сила в Гърция, Италия, Испания. Както и вътрешна миграция към София.

Механичен прираст на населението по пол през 2009г. в Община Левски								
Заселени			Изселени			Механичен прираст		
общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
316	129	187	421	188	233	- 105	- 59	- 46

Основни изводи за тенденциите в демографските процеси в Община Левски:

- ❖ Тенденция към застаряване на населението и регресивен тип възрастова структура. С малки изключения в селата основната част от жителите са над 65 годишна възраст, а броят на самотните стари хора сред тях е преобладаващ.
- ❖ Ниска раждаемост с тенденция към застой.
- ❖ Отрицателен естествен прираст.
- ❖ Прогресивно намаление на относителния дял на лицата в трудоспособна възраст.
- ❖ Устойчива тенденция към миграционно движение и обезлюдяване на селата в общината.
- ❖ Висок дял на хората с увреждания, както и на самотно живеещите стари хора в селата.
- ❖ Ниска гъстота на населението.

3.3. Икономическо развитие на Община Левски

Община Левски е сравнително добре развита в икономическо отношение. За месец април 2010г. безработица е 11,47%, което е около средното за страната. Средна месечна брутна заплата в общината за 2008г. е 453 лева.

Показатели за равнището на регистрираната безработица по данни на Дирекция „Бюро по труда” гр. Левски.

	Брой безработни лица	Безработица %
Регистрирани безработни лица, към 31.12.2007г.	1294	11,41
Регистрирани безработни лица, към 31.12.2008г.	1069	9,43
Регистрирани безработни лица, към 31.12.2009г.	1316	11,61
Регистрирани безработни лица, към април 2010г.	1300	11,47

Профили на безработните лица към 31.12.2009г. – рискови групи безработни:

Брой безработни лица без, или с по-ниско от основно образование	362
Брой безработни лица с намалена работоспособност	39
Брой безработни младежи от 18 до 29 години	103
Брой безработни лица на възраст над 55 години	344
Брой безработни лица с регистрация над 1 година	343

Средищното географско местоположение и преобладаващият равнинен релеф правят Община Левски оживен транспортен район. В общината са изградени 266 км. пътища, от които 56 км. са в гр. Левски. На територията на общината през селата Обнова, Българене и Козар Белене преминава един първокласен път, главен път Русе-Бяла Е-83 /29,9 км./, останалите пътища са третокласни – 59,9 км. и общински /бивши четвъртокласни/-39,1 км. На 15 км. южно от гр. Левски ще премине трасето на изграждащата се магистрала „Хемус”. Вече действащ е фериботния комплекс Никопол – Турну Мъгуреле, което рязко ще усилви автомобилния трафик от Никопол в югоизточно направление, преминаващ през гр. Левски.

Село Българене е шосейно кръстопътно селище и през него преминават транспортните оси: север - юг – от гр. Свищов и гр. Белене в посоки запад и югозапад, от гр. Никопол - за изток и югоизток; по оста запад - изток от София и Плевен за Русе и Варна.

Изгодното разположение на гр. Левски в Дунавската равнина е дало предпоставки за построяването на железопътна линия Роман – Каспичан /1899 г./, а по-късно Левски – Ловеч /1990г./, Левски – Троян /1949 г./, а днес първостепенните ж.п. линии в направления София-Варна и София-Русе с отклонение за градовете Ловеч, Троян и Свищов, определят града като важен железопътен транспортен кръстопът. Две от селата /Градище и Асеновци/ са осигурени с ж.п. транспорт.

Благоприятен факт се явява близостта до традиционни туристически центрове – Велико Търново, Плевен, Русе и Свищов, чиито транспортни връзки се пресичат на територията на общината.

Газификацията на гр. Левски започва през 2000 година. Първоначално към газоразпределителната мрежа са присъединени само обществени абонати. През 2002 година са присъединени първите битови абонати, а през 2003 година и част от предприятията разположени на територията на настоящата Индустриална зона. Безспорни са ползите за населението и промишлеността на гр. Левски, след като използването на природен газ стана реалност и в бита, и в индустрията.

В община Левски са постигнати 100% водоснабдяване на населението с питейна вода. Канализация за отпадни води е изградена само в гр. Левски. Телефонизацията е добре развита (плътност 38 тел.п./100 д. при средна за страната 38,6). Всички населени места са

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

телефонизирани. Мрежата има голям свободен капацитет. Достъп до интернет – 90% в цялата община.

Традиционни за общината отрасли са селското стопанство, хранително-вкусовата промишленост, машиностроителната и леката промишленост.

Селското стопанство е добре развито. Във всички населени места работят частни земеделски кооперации, земеделски сдружения и арендатори. Основни отрасли в селското стопанство са растениевъдството и животновъдството.

В растениевъдството са застъпени предимно зърнени и технически култури. За стопанската 2008/2009г. в общината са засети 103065 дка пшеница, 32187 дка ечемик, 802 дка овес, 17000 дка царевица. От техническите култури най – голям дял заема слънчогледа – 73273 дка, тютюн – 400 дка. От трайните насаждения са застъпени предимно винени лозя – 5237 дка.

Животновъдството е вторият добре развит отрасъл в общината. Към 01.11.2009г. се отглеждат 2069 бр. говеда, в т.ч. крави – 1249 бр.; овце всичко 5991 бр., в т.ч. овце майки – 4160 бр.; свине всичко 3060 бр., в т.ч. свине майки – 180 бр.; пчелни семейства – 5299 бр.

Новите кланици, маслобойни и мандри са съоръжени и работят по европейски стандарти.

В миналото в Община Левски са се развивали хранително-вкусовата, машиностроителната и леката промишленост. След кризата в последното десетилетие на XX век, от 2000-та година насам конкурентноспособните предприятия успяха да се стабилизират. Сега, въпреки икономическата криза, се реализират и нови инвестиции.

По статистически данни за 2008г. броя на предприятията възлиза на 586 предприятия. По-големи предприятия в общината са:

- Локомотивно депо гр. Левски – обслужва дизеловите локомотиви, пътуващи по направление Свищов – Троян. Локомотивите престояват за ревизия и ТО.
- База „КИП и А” – единствено по рода си предприятие в страната. Ремонтира измервателните и контролни уреди, използвани в системата на БДЖ..
- „Мел индустриал” ООД – изкупуване, съхранение и преработка на пшеница, производство на брашна и трици.
- ЕТ „Дечков 60 – Детелин Дечков” – производство на хлебни изделия, брашна и трици.
- „Бултрекс” ООД – търговия с трактори, зърнокомбайни, селскостопански машини, двигатели и резервни части за тях.
- „ЕСМОС” АД – произвежда екструдери и екструдерни линии за пластмасово производство на фолио, тръби и PVC и полиетилен, за гранулиране на пластавтомат за бутилки от 1,5 литра, мелници за пластмаси и резервни части за тях.
- „Шаварна” ЕООД – произвежда тухли четворки и решетки, варови и бетонови разтвори, промит филц и пясък. Извършва високо и ниско строителство.
- „Оранжерии Гимел II” ЕООД – производство на оранжерийни краставици и домати.
- „Мандра” ООД – изкупуване и преработка на сурово мляко, специализирано в производството на кисело и прясно мляко.
- „Мандра I” ООД - изкупуване и преработка на сурово мляко. Мандрата е специализирана в производство на сирене, кашкавал и краве масло.

Основен инвеститор „ИКЕА” - Швеция чрез „Силва Маш” ЕООД - гр. Ловеч.

Цел: Изграждане на мощност за производство на ленти, студено огънати профили и шамповки за нуждите на мебелното производство.

Стойност на инвестицията: 7-8 млн. евро.

Количество работници: При достигане на планираната капацитетна мощност – 160 човека.

Обем производство: При достигане на планов капацитет – 35 млн. евро.

Заводът задоволява потребностите на всички метални производители в мебелната индустрия в Европа – доставчици на „ИКЕА“- Швеция с щамповки, профили и други компоненти.

Технологично оборудване: Високо производителни машини за надлъжно и напречно рязане на рулонна стомана, профилиране на щамповки и пресови автомати.

Линиите са съобразени с последните изисквания и директиви на ЕС в областта на здравословни и безопасни условия на труд.

Това е най-голямата инвестиция, одобрена от Борда на директорите на ИКЕА-Швеция за страна от бившия източен блок през последните години.

Основни изводи за тенденциите в икономическото развитие и динамиката на общинската икономика:

- ❖ Промисленост, изискваща продължително реструктуриране и модернизация. Ориентирането към иновационни и конкурентоспособни традиционни производства ще изисква значителни инвестиции.
- ❖ Икономически спад, обхванал структуроопределящите производства в града и общината и ликвидиране на една значителна част от тези производства.
- ❖ Амортизирани производствени зони, нуждаещи се от скъпа рехабилитация, за да посрещнат предизвикателствата на съвременните производства.

3.4. Здравеопазване

Здравето на населението е обусловено от комплексното въздействие на биологични и социални фактори, като определящи се считат общественно-политическото и икономическо ниво на развитие и произтичащите от него условия на живот.

Демографските процеси, заболяемостта и физическото развитие са трите основни групи показатели формиращи оценката за здравето на населението.

Населението в региона е в процес на демографско стареене, като групата на възрастните над трудоспособна възраст респективно се увеличава. Процесите на стареене са изявиени повече в селата, като в някои почти няма детско население. Подобна възрастова структура поражда множество социални и здравни проблеми. Възрастните хора са носители на повече от едно хронично заболяване, това променя вида на здравните и социални потребности, като отправя определени изисквания към тяхното задоволяване.

Ограничаването на достъпа до здравни услуги, недостатъчните финансови ресурси и принудително налаганите от населението самоограничения в потреблението на здравни услуги поради икономически причини, съдейства за високите нива на заболяемостта, на общата и детска смъртност, задържането на общата продължителност на живота, влошават качеството на живот на населението и възпрепятстват демографското му развитие.

Структурата на заболяемостта в Община Левски е в посока завишаване на социално-значимите болести, като най-висок процент е за болести на органите на кръвообращението, следвани от болести на ендокринните жлези, болести на дихателната система и новообразования.

Детската смъртност по данни на ГРАО за периода 2007 – 2009 година е четири починали деца до 1 годишна възраст и едно до 5 годишна възраст.

Болници и здравни заведения на територията на Община Левски:

1. „Многопрофилна болница за активно лечение – Левски” ЕООД гр. Левски.
2. СД „МДЛ по рентгенология д-р Шопов и сие”.
3. „Хоспис Свети Лазар” ООД гр. Левски.
4. „Хоспис Медихелп” ООД гр. Левски.

Разпределение на индивидуалните лекарски и стоматологични практики по населени места:

Населено място	Лекарски практики	Стоматологични практики
Община Левски	18	9
гр. Левски	9	7
с. Асеновци	1	0
с. Българене и с. Изгрев	1	0
с. Градище	1	0
с. Козар Белене	1	0
с. Малчика	1	1
с. Обнова	2	1
с. Стежерово	1	0
с. Трънчовица	1	0

През последните години броя на хората с увреждания в Община Левски по данни на Дирекция „Социално подпомагане” гр. Левски нараства.

Данни към 31.12.2009г. за една сложна целева група, която обединява лица с физически, умствени, психически, сензорни и множество увреждания.

Вид увреждане	Пълнолетни лица с увреждания	Деца с увреждания
физически увреждания	1656	36
сензорни увреждания	398	0
множествени увреждания	98	4
умствена изостаналост	119	18
психични заболявания	136	0

Изводи и основни демографски проблеми, които имат пряко отношение към системата на здравеопазване и потребностите от здравни услуги:

- ❖ Застаряването на населението води до увеличаване на демографския товар, с всички произтичащи от това затруднения за здравното обслужване на населението.
- ❖ Увеличават се разходите за издръжка на възрастните поколения, които имат повече от едно хронично заболяване.
- ❖ Делът на възрастните хора в селата е значително по-голям от тези в града поради вътрешната миграция в последните години и това допълнително създава проблеми поради по-слабо развитата здравна мрежа в селските райони.

В периода на реструктуриране на болничната помощ и с оглед тенденциите за значително редуциране броя на леглата за активно лечение, Общински съвет – Левски се обявява категорично за запазване структурата и обема на МБАЛ. Немислимо и неаргументирано е създаване на структури за социални грижи при тенденции за закриване на работещи и утвърдени болнични структури в региона. В този смисъл те трябва взаимно да се допълват и надграждат.

3.5. Образование

Образователната мрежа в община Левски обхваща 7 общообразователни училища, от които 3 в гр. Левски и 4 в селата на общината, 2 професионални гимназии в гр. Левски, 5 детски градини - 3 в гр. Левски, с филиални групи в селата и 2 самостоятелни детски градини в селата както следва:

1. Средно общообразователно училище „Крум Попов” гр. Левски.
2. Основно училище „Максим Горки” гр. Левски.
3. Начално училище „Христо Ботев” гр. Левски.
4. Професионална гимназия по транспорт и лека промишленост гр. Левски.
5. Професионална гимназия по селско стопанство гр. Левски.
6. Основно училище „Христо Ботев” с. Асеновци.
7. Основно училище „Христо Ботев” с.Българене.
8. Основно училище „Васил Левски” с.Малчика.
9. Основно училище „Неофит Рилски” с.Обнова.
10. Целодневна детска градина „Слънце”- две централни сгради в гр. Левски и филиални групи в селата Асеновци, Градище и Козар Белене.
11. Целодневна детска градина „Пролет” в гр. Левски с филиални групи в селата Аспарухово, Българене и Стежерово.
12. Обединено детско заведение в гр. Левски с филиални групи в селата Изгрев и Аспарухово.
13. Самостоятелни детски градини в селата Малчика и Обнова.

За средищни са обявени училищата СОУ „Крум Попов” гр. Левски, ОУ „Максим Горки” гр. Левски, НУ „Христо Ботев” гр. Левски, ОУ „Христо Ботев” с. Българене и ОУ „Васил Левски” с. Малчика.

Образователните заведения са концентрирани в общинския център, което е наложено от броя на учениците, които живеят в града и пътуващите от най-близките населени места, в които няма училища – с. Аспарухово, с. Градище и с. Козар Белене. За задоволяване потребностите от образование са обособени като средищни основното училище в с. Българене, което приема ученици от с. Изгрев и с. Стежерово, и основното училище в с. Малчика, което приема ученици от с. Трънчовица и с. Изгрев.

Мрежата от детски градини обхваща всички села на общината (с изключение на с. Варана и с. Божурлук). Поради малкия брой на децата, в някои от селата детските градини в тях са преобразувани от самостоятелни детски градини във филиални групи на детските градини в гр. Левски. Самостоятелни са само детските градини в с. Малчика и с. Обнова, в които се отглеждат и възпитават около 40 деца, разпределени в 2 групи.

Общинската образователна система е съобразена с реалните потребности на населението от образователни услуги – достатъчно на брой училища. Тенденцията е към оптимизиране броя на училищата, поради намаляващия брой деца в училищна възраст, което се дължи на миграционни процеси и застаряващо население. Посещаемостта в общообразователните училища до задължителната училищна възраст (16 години) е висока. Годишно отпадат около 0,01 % от подлежащите на задължително училищно обучение. Приблизително такъв е и броят на необхванатите деца, но той е само прогнозен, тъй като няма механизъм, с който прецизно да се проследява движението на децата (смяна на местоживеене, пътуване в чужбина и т.н.). 99 % са обхванатите деца в задължителна предучилищна подготовка, която се осъществява в подготвителни групи (самостоятелни или смесени) в детските градини или в полудневни подготвителни групи към училищата НУ „Христо Ботев” гр. Левски, ОУ „Христо Ботев” с. Асеновци и ОУ „Неофит Рилски” с. Обнова. Все по-трудна става издръжката на детските заведения в малките населени места на общината, поради малкия брой деца, които се отглеждат в детските градини, което значително повишава средния веществен разход за издръжка.

Основни изводи:

- ❖ Тенденция към намаляване броя на деца и ученици, в следствие на демографския срив, води до закриване на училища и детски градини.
- ❖ За предотвратяване на детската агресия сред подрастващите е необходимо целогодишно с тях да работят специалисти психолози.
- ❖ Превантивна работа в училищните здравни кабинети относно наркоманиите, алкохолизма и тютюнопушенето.

3.6. Жилищни условия

Община Левски през последните години независимо от липсата на ново жилищно строителство се опитва да оперира гъвкаво с общинските жилища, за да задоволи в максимална степен нуждите на гражданите. Жилищният фонд на Община Левски е общо 10 112 и е разпределен според формата на собственост. Общинският жилищен фонд е разпределен в 4 групи, както следва: жилища за отдаване под наем, резервни жилища, жилища за продажби и ведомствени жилища. Към момента общият брой на Общинския жилищен фонд за 2010г. приет с решение №279 от 26.02.2010г. на ОбС – Левски е 24 жилища, в това число: жилищата за отдаване под наем – 20, резервни жилища – 3, жилища за продажби – 0 и ведомствени жилища – 1.

Изводи:

- ❖ Икономическата ситуация, ниските доходи, необслужваните ипотечни кредити и свободния пазар на жилищното кредитиране, ще поставят все повече граждани в ситуация на крайно нуждаещи се през следващите години.

4. Анализ на групите в риск в Община Левски

4.1. Фактори, които пораждат риск за различни групи от населението

Факторът безработица е свързан със социално-икономическото развитие на общностите и е основна причина за миграцията и емиграцията на активното население. Безработицата може да се приеме за основен рисков фактор, свързан с доходите и стандарта на живот на хората в трудоспособна възраст. В анализа на ситуацията, факторът безработица се разглежда само по отношение на възможностите на хората в трудоспособна възраст да осигурят средства, необходими за основни базови потребности за семействата си.

От групата на безработните най-засегнати са:

1. Хората, които не са завършили основното си образование или са с ниско ниво на образование.
2. Хората в предпенсионна възраст, които не са конкурентно способни на пазара на труда.
3. Хора от етнически малцинства.
4. Майки с деца.

Безработицата на трудоспособните хора се отразява на качеството на живот на всички членове на семействата и особено на децата.

Ниски доходи на хората в надтрудоспособна възраст.

Хората в надтрудоспособна възраст представляват 29,61% от населението на общината. От всички хора в пенсионна възраст, които срещат трудности по отношение на доходите най-засегнати са хората с минимален размер на пенсиите и хората на пенсионна възраст, които по различни причини нямат пенсия. Последната група е много трудна за идентифициране поради липсата на данни, но в нея ще попаднат хора, които продължително време са работили без да се осигуряват.

Структура и численост на семейството.

Структурата и броят на членовете на семейството са от съществено значение при разпределението на разходите между тях и в тази връзка най-засегнати са семействата, в които има повече нетрудоспособни членове, а именно многодетните и непълни семейства.

Оскъдната информация по отношение на структурата на семействата ограничава възможностите за анализ. Допълнителна трудност представлява и фактът, че през последните години нараства броят на двойките, които съжителстват и отглеждат своите деца без наличие на брак.

Увреждане или здравословен проблем на член от семейството.

Наличието на тежък здравословен проблем или увреждане на член от семейството изискват непрекъснати, допълнителни разходи, които затормозяват семейния бюджет. Ако състоянието му изисква един от трудоспособните членове на семейството да полага грижи в ежедневието, това допълнително задълбочава проблемите, свързани с доходите. Относителният дял на пълнолетните лица с увреждания от пълнолетното население в общината е 11.6 % . Най засегнати от този фактор са хора с увреждания, в т.ч. и зависимости, както и семействата, в чиито състав има човек с увреждане или с тежък здравословен проблем.

Липса на жилище.

Липсата на собствено жилище води до отделяне на средства за наем от бюджета на семейството. Това е основен проблем и за младите хора, които обикновено са принудени да живеят със своите родители. Липсата на жилище не е изведено като приоритетен фактор за социалната политика, както на национално, така и на общинско ниво. Във връзка с липсата на жилище и трудностите за осигуряване на наем, най-засегнати са бездомни хора на различна възраст, които живеят сами, както и хората с тежки съпътстващи проблеми (зависимости, проблемно поведение, напуснали местата за лишаване от свобода), семейства от етническите малцинства, хора напускащи специализирани институции за деца или за възрастни, самотни майки.

Принадлежност към етнически малцинства.

В ромските общности са налице различни фактори, пораждащи бедността – ранно отпадане от училище, ниско образование и/или липсваща професионална квалификация на голяма част от жителите, трайна безработица и липса на трудови навици за част от тях, ограничени възможности за заетост, лоши битови условия, липса на достъп до здравни, социални, образователни услуги.

Местоживеење в отдалечени и/или изолирани населени места.

Населението в тези места изпитва затруднения за физически достъп до здравни и образователни услуги. В областта на здравната помощ затрудненията са в достъпа до лекарски практики, специализирана медицинска помощ, спешна помощ, лекарства. Затрудненията в достъпа до навременна медицинска помощ влошават здравето състояние на населението, което в последствие води до по-големи разходи за лечение. Често разходите за медицинска помощ могат да доведат до обедняване на домакинствата и да наложат ползване на социални услуги. За децата и младежите от населените места на общината това изисква допълнителни разходи, свързани с транспорт или с разходи за квартира, ако децата учат в средно учебно заведение в друго населено място. Не са редки случаите, когато поради липса на подходящо училище, децата биват настанявани в специализирана институция.

4.2. Характеристика на рисковите групи в Община Левски

Децата в риск – отпаднали от училище, необхванати от образователната система, получили полицейска закрила, жертва на насилие и трафик, с физически увреждания, извършили кражби и насилие, деца на самотни родители и деца в многодетни семейства.

Безработицата и ниските доходи особено рефлектира върху рисковата група **социално слаби лица и семейства**, подпомагани по чл.9 от ППЗСП. Тази група е значима, поради това, че те работят по програмите за временна заетост, които са им и единствен източник на доход.

Здравословните проблеми на **хората с увреждания** не позволяват на близките им да работят, защото е необходимо да полагат ежедневни грижи за тях. Всичко това оказва влияние върху стандарта на живот.

Затрудненията при **хората в пенсионна възраст** са свързани с минимална пенсия, ниска пенсия или безработни членове на домакинството.

Самотно живеещите, особено в селата се нуждаят от помощ и подкрепа за организиране на ежедневието от близките, които поради икономически причини, живеят и работят в други населени места и това налага да се търсят алтернативи за обгрижване по национални и оперативни програми.

5. Оценка на социалните услуги в Община Левски

Целта на анализа на социалните услуги е да се оценят възможностите на наличните ресурси за предотвратяване на рисковете и тяхното преодоляване. Според Закона за социално подпомагане те са дейности, които се основават на социална работа и социално включване.

Социалните услуги в общността се предоставят в семейна или близка до семейната среда и представляват алтернатива на настаняването в институции.

През последните години предлаганите в общността услуги се развиват динамично, което налага засилена активност на общините към разширяване вида и обхвата на услугите за покриване на нуждите и потребностите.

Предоставянето на социални услуги на територията на Община Левски се извършва предимно от общинската администрация и Дирекция „Социално подпомагане”.

На територията на общината няма разкрити услуги, предоставяни от специализирани институции.

Социални услуги в общността:

- ❖ **Домашен социален патронаж** в гр. Левски е заведение за предоставяне на социални услуги по домовете на гражданите от населените места на община Левски. Финансира се на 100% от общинския бюджет. Мисията на социалната услуга е да реализира и разширява общественя ангажимент на местната власт към възрастните, хората с увреждания, ветераните от войните и военноинвалидите като ги подпомогне в тяхната естествена семейна среда. Услуга е обезпечена с необходимото оборудване и транспортни средства, отговарящи на нормативната база. Обслужва 160 ползватели от цялата община. Предоставяните услуги са: доставка на храна по домовете на потребителите, услуги по поддържане на лична и битова хигиена, посредничество при извършване на административни, здравни и други услуги, поддържане на социални контакти.
- ❖ **Социален асистент** се реализираше от Община Левски по НП „Асистенти на хора с увреждания”. Социалната услуга се предоставяше на територията на Община Левски от 2005г. до 2008г. включително. От допитване сред потребителите е установено, че тази услуга е предпочитана, тъй като се предоставя по домовете и се доближава до семейната среда. Целевата група ползваща услугата „Социален асистент” включваше: лица с над 90% ТНР, с определена чужда помощ.
- ❖ **Домашен помощник** – Община Левски от 2005г. до 2008г. реализираше услугата по НП „ОСПОЗ”, през 2009г. по НП „Социални услуги в семейна среда”, от октомври 2009г. до момента по ОП „Развитие на човешките ресурси”. Целевата група ползваща услугата е хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора. Услугата се предоставя на територията на цялата община и обхваща 40 потребители. С този вид услуга се осигуряват качествени грижи в домашна среда и възможност за независим начин на живот.
- ❖ **Личен асистент** се предоставя от Дирекция „Социално подпомагане” гр. Левски по НП „Асистенти на хора с увреждания” и по ОП „Развитие на човешките ресурси”. Социалната услуга се предоставя на територията на цялата община и обхваща обща 25 потребители 10 по НП „АХУ” и 15 по ОП „РЧР”. Потребителите ползващи услугата по НП „АХУ” са лица с 90 и над 90% трайно намалена работоспособност с определена чужда помощ - лежачо болни, а по

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

ОП „РЧР” самотно живеещи хора, деца с увреждания, хора с различни заболявания, които са в невъзможност да се обслужват сами.

Предоставяните социални услуги в Община Левски имат за цел да се подобри социалната закрила и преодолее социалната изолация на хора с увреждания, самотно живеещи възрастни и лицата в неравностойно положение.

6. Оценка на ресурсите за развитие на социални услуги в общината

6.1. Анализ на човешките ресурси за предоставяне на услуги

Една от предпоставките за ефективност на социалните услуги е наличието на квалифициран персонал. Развитието и обучението на човешките ресурси в тази област е важна предпоставка за качество. Община Левски има капацитет за управление и координиране на предоставянето на социални услуги във всички сектори – социални услуги, образование, здравеопазване, култура, младежки дейности.

Институция	Отдел	Длъжност
Община Левски	Хуманитарна политика	гл. експерт „Хуманитарна политика”
Община Левски	Евроинтеграция	ст.експерт „Евроинтеграция”
Община Левски	Хуманитарна политика	секретар на МКБППМН
Дирекция „Социално подпомагане” гр. Левски	Закрила на детето	началник отдел, гл. експерт и социален работник
Дирекция „Социално подпомагане” гр. Левски	Социална закрила	началник отдел, гл. експерт – 2бр., социален работник – 4бр.
Дирекция „Социално подпомагане” гр. Левски	Хора с увреждания и социални услуги	началник отдел и социален работник

Най-развитата социална услуга в Община Левски е Домашен социален патронаж, който е на 100% общинска издръжка. Щатното разписание на персонала е определено с решение на Общински съвет Левски и включва 11 бройки заети на пълно работно време.

Останалите социални услуги се предоставят по проекти и програми и няма зает персонал.

6.2. Финансов анализ на дейностите на Община Левски

За извеждане на необходимите за плановия процес тенденции е направен анализ на финансовото състояние на Община Левски за 3-годишен период, вземайки предвид отчетните данни от изпълнението на бюджета за 2008г. и 2009г., както и плана за 2010 година.

Главен акцент в извършване на анализа е открояването на определени нагласи, фиксирането на приоритети, разкриването на резерви в развитието преди всичко на социалните услуги в Община Левски. В таблица по долу е представена информация за разходите по основни отчетни параграфи, съгласно Единната бюджетна класификация.

Таблица: Структура на разходите по видове (лв.)

РАЗХОД	Параграф	Отчет 2008	Отчет 2009	План 2010
Заплати	100 и 200	3 343 673	3 462 754	3 714 913
Осигуровки	500	705 142	672 062	665 618
Издръжка	1000	2 713 472	2 571 075	2 504 216
Стипендия	4000	4 740	4 290	5 852
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства	4200	117 952	104 490	55 070
Субсидии за нефинансови предприятия за текуща дейност	4300	130 160	132 313	100 606
Субсидии на организации с нестопанска цел	4500	252 760	234 058	218 178
Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации	4600	9 047	7 029	10 000
Лихви	2200	3 428	-	-
ОБЩО		7 280 374	7 188 071	7 274 453
Основен ремонт на ДМА	5100	1 308 057	457 130	431 000
Придобиване на ДМА	5200	304 280	221 341	90 000
Придобиване на НДА	5300	8 046	6 228	-
Придобиване на земя	5400	-	-	-
Капиталови трансфери за нефинансови предприятия	5500	15 000	45 000	-
Капиталови разходи общо		1635383	729 699	521 000
Резерв за непредвидени и неотложни разходи	9700	-	-	-
ОБЩО РАЗХОДИ		8 915 757	7 917 770	7 795 453
Уточнен годишен план		9 053 515	8 837 339	7 795 453
Изпълнение спрямо плана (%)		98,48%	89,59%	100%

От таблицата се вижда, че за 2008 година в Община Левски са направени разходи за 8 915 757лв. Това е с около 1,5% по-малко от уточнения годишен план. За 2009г. данните са съответно 7 917 770лв., около 10,41% от плана, а за 2010г. планираните разходи са на обща стойност 7 795 453лв.

Забелязва се тенденция на постоянно намаляване на разходите. Намалението е почти във всички видове, като най-съществено е в частта основен ремонт и придобиване на ДМА и НДА.

За отразяване на конкретните направления на извършваните разходи е важно да се анализира структурата на разходите по функции, съгласно Единната бюджетна класификация.

Таблица: Разходи по функции (лв.)

ФУНКЦИЯ	Отчет 2008	Отчет 2009	План 2010	ОБЩО
I „Общи държавни служби”	1 064 498	1 312 260	1 168 346	3 545 104
II „Отбрана и сигурност”	71 514	78 566	85 295	235 375
III „Образование”	3 294 199	3 342 282	3 522 897	10 159 378
IV „Здравеопазване”	380 730	372 387	422 740	1 175 857

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

V „Социално осигуряване, подпомагане и грижи”	538 812	486 230	264 038	1 289 080
VI „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда”	761 562	969 436	1 275 588	3 006 586
VII „Почивно дело, култура, религиозни дейности”	543 312	448 240	401 078	1 392 630
VIII „Икономически дейности и услуги”	577 534	336 895	137 471	1 051 900
Лихви	3 428	-	-	3 428
Резерв	-	-	-	-
Капиталови разходи	1 635 383	729 699	521 000	2 886 082
Общо разходи:	8 870 972	8 075 995	7 798 453	24 745 420

Отбелязаният ръст през 2009г. е последван от значителен спад през плановата 2010 година. По повечето функции плановите стойности за 2010 година са на нивото на отчетените стойности за 2008 г. или по-ниски, но под тези за 2009г.

Като цяло за Община Левски най-значими са разходите за образование. Второто място заемат капиталовите разходи, но при тях спадът за изследвания 3-годишен период е повече от два пъти. Третото място е за Общите държавни служби, при които е налице леко увеличение в относителния дял. Тук отново трябва да уточним, че данните за 2010 година са планови и подлежат на изменение през годината. Освен това, имайки предвид, че общият размер на разходите намалява, всъщност в абсолютна стойност разходите за заплати са над нивото от 2008г.

Разходите за социални услуги са с относителен нисък дял и при анализа отчитаме тенденция за тяхното постоянно намаление, поради намаляване на програмите за временна заетост.

РАЗХОДИ ПО БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА ЛЕВСКИ ЗА 2009 ГОДИНА	Параграф	Дейност 524 - Домашен социален патронаж и други социални услуги	Дейност 525 - Клубове на пенсионера, инвалида и др.	Дейност 532 - Програми за временна заетост	ОБЩО разходи за социални услуги в общинския бюджет 2009г.
Заплати	100 и 200	55 566	4 947	188 088	248 601
Осигуровки	500	12 942	778	33 498	47 218
Издръжка	1000	89 662	4 875	6 375	100 912
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства	4200	-	-	-	-
ОБЩО РАЗХОДИ:	-	158 170	10 600	227 961	396 731
Уточнен годишен план	-	170 000	10 500	227 582	408 082
Изпълнение спрямо плана (%)	-	93,04%	101%	100,17%	97,21%
Общо приходи за ползване на ДСП и др. общински социални услуги	-	67 065	-	-	67 065

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

% осигуреност на разходите от потребителски такси	-	42,4%	-	-	42,4%
Относителен дял на разходите в общия размер на бюджета за 2009г. – 7 917 770 лв.	-	2%	0,13%	2,87%	5%

КАСОВ ОТЧЕТ НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ДО 31.05.2010 ГОДИНА ОП „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ” ДОГОВОР № BG051PO001-5.2.04-0032-C0001				
		§§	Общ бюджет	Отчет към 31.05.2010
A. ПРИХОД				
1. Приход от лихви		2408	-	3
2. Такси Социални услуги		2704	-	3 903
3. Временни безлихвени заеми			-	17 800
	Получен заем местен бюджет (+)	7611	-	17 800
	Погасен заем местен бюджет (-)	7612	-	-
4. Трансфери			-	12 278
	Трансфер от НФ	6301	-	12 278
	Лихви за НФ	6302	-	-
	Трансфер местен бюджет (собствено финансиране)	-	-	-
5. Общо приход		-	-	33 984
B. РАЗХОД				
1. Дейност 533		-	-	-
	Възнаграждения по трудови договори	201	-	23 866
	Възнаграждения по граждански договори	202	-	4 679
	ДОО	551	-	2 599
	ЗОВ	560	-	1 293
	ДЗПО	580	-	228
2. Издръжка, в т.ч.		1000	-	702
	Постелен инвентар и облекло	1013		210
	Материали	1015	-	60
	Външни услуги	1020		432
3. Невъзстановим ДДС		-	117	-
4. Общо разходи		-	-	33 367
B. Наличност по сметка		-	-	617
Г. Наличност каса		-	-	0.00

Договорът е с продължителност от 01.10.2009г. до 30.09.2010г.

Таблица: Разходи по източници на финансиране (лв.)

ФУНКЦИЯ	2008г.			2009г.		
	Държавни дейности	Местни дейности	ВСИЧКО	Държавни дейности	Местни дейности	ВСИЧКО
I „Общи държавни служби”	615 651	443 233	1 058 884	857 561	399 699	1 257 260
II „Отбрана и сигурност”	93 736	-	93 736	78 566	-	78 566
III „Образование”	3 001 437	292 762	3 294 199	3 043 903	3 284 464	6 328 367
IV „Здравеопазване”	298 491	93 413	391 904	289 200	83 187	372 387
V „Социално осигуряване, подпомагане и грижи”	338 147	200 665	538 812	304 111	175 145	479 256
VI „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда”	-	761 562	761 562	-	969 436	969 436
VII „Почивно дело, култура, религиозни дейности”	248 676	294 276	542 952	234 974	209 386	444 360
VIII „Икономически дейности и услуги”	20 879	556 655	577 534	30 837	306 058	336 895
Лихви	-	3 428	3 428	-	-	-
Резерв	-	-	-	-	-	-
Капиталови разходи	-	863 369	863 369	12 794	704 340	717 134
ОБЩО ПО ДЕЙНОСТИ	4 278 870	3 509 363	8 126 380	4 851 946	6 131 715	10 983 661

Забелязва се нарастване в относителния дял на държавните разходи, за сметка на намаляване делът на местните. Сред държавните дейности най-голям е делът на тези за Образование и Общи държавни служби. Сред местните се открояват тези за Капиталови разходи, Жилищно строителство и Образование.

При Социалните разходи значително преобладават държавните дейности, които превишават местните дейности. Въз основа на направения анализ могат да се направят някои изводи:

- ❖ **На първо място** трябва да се посочи силната зависимост на общината от републиканския бюджет, от който получава субсидии – за делегираните от държавата дейности и изравнителна субсидия, чрез която се осигурява финансиране и на местните дейности.
- ❖ **На второ място** може да се постави самият процес на планиране, който сега повече е фокусиран към националните приоритети и програми, откъдето и по линията на които се получават преобладаващите средства за общински нужди. Общинският процес на планиране в голяма степен е предопределен от вижданията на централните управленски органи. В него „местните средства” играят помощна роля, поради малката величина на собствените средства.
- ❖ **На трето място** е необходимо да се търси по-нататъшно реструктуриране на общинските разходи, като се има предвид застаряващото население и обезлюдяването, особено в малките населени места, както и икономическата миграция на част от населението на общината.

7. Заключение и препоръки

7.1. Основни изводи от ситуационния анализ и оценката на потребностите

Целта на анализа е да определи приоритетите в областта на социалните услуги в общността на местно ниво, съобразени със специфичните потребности на населението в Община Левски.

Социалната политика на Община Левски е насочена към развиването на модерна, ефективна система от социални услуги, които поставят в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество, като се дава възможност на всяко човешко същество за реализация, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Спазени са принципите и ценностите при планирането и предоставянето на социални услуги:

- ❖ Съответствие на социалните услуги с международните документи относно човешките права.
- ❖ Обществена солидарност и толерантност към всички социални групи.
- ❖ Ефективност и ефикасност на социалните услуги и партньорствата.
- ❖ Равен достъп до услуги за всички живеещи на територията на община Левски.
- ❖ Създаване на гъвкави услуги, съобразени с конкретните нужди и потребности на потребителите.
- ❖ Насърчаване на услугите в общността.
- ❖ Предоставяне на възможност за участие на потребителите в процеса на планиране и потребление на услугите.
- ❖ Ефективност и прозрачност при усвояването на финансовите средства.

7.2. Изводи за наличните социални услуги

В Община Левски се предоставят социални услуги само в общността, съобразно нуждите на рисковите групи, което улеснява процеса на деинституализация. Повечето от тези услуги имат нужда от разширяване на достъпа до тях, особено в селата. Това ще даде възможност за увеличаване броя на ползвателите и ще обезпечи пълния капацитет на услугата.

Застаряването на нацията и непрекъснато увеличаващия брой самотни възрастни хора, особено в селата поражда необходимостта от търсене на възможности и перспективи за разширяване обема и обхвата на социалните услуги, за тяхното предоставяне в населените места на цялата община.

Изводи за услугите за деца:

- ❖ Все още има сериозен дял на услуги в специализирани институции пред услугите в общността, настаняване на деца в СИ в други общини.
- ❖ Услугите в общността за деца и семейства са слабо развити.
- ❖ Слабо развити са формите на алтернативна семейна грижа с изключение на настаняването при близки и роднини.
- ❖ Няма гарантиран набор от услуги по превенция, които могат да окажат подкрепа на родители и деца, като по този начин да подпомогнат отглеждането и възпитанието на децата.
- ❖ Специализираните институции не предлагат организация на живот, близка до семейната. Децата престояват дългосрочно в домовете. Много рядко се стига до реинтеграция в биологичното семейство.

Изводи за услугите за възрастни с увреждания и стари хора:

- ❖ В последните години в общината се развиват услуги в общността за възрастни – традиционно развитият Домашен социален патронаж и услугите: Домашен помощник, Социален асистент и Личен асистент.

- ❖ Финансираните по проекти услуги в домашна среда в общината са с определен период на изпълнение, което е риск за тяхната устойчивост.
- ❖ Настаняването в домове се предпочита поради ограничения достъп до здравни и социални услуги в общността.
- ❖ Във всички населени места работят читалища и пенсионерски клубове, които изпълняват много социални функции, близки до услугата Дневен център за възрастни хора.
- ❖ В Община Левски услугите в общността за възрастни с увреждания и стари хора са развити, рисковата група е голяма, което налага разширяване обема и обхвата на предоставяните социални услуги.

7.3. Препоръки

1. За деца и семейства с деца в риск:

- ❖ **Предоставяне на подкрепа на поне 30% от уязвимите семейства и деца в Център за обществена подкрепа.** Център за обществена подкрепа (ЦОП) на деца и семейства в риск да бъде разкрит в гр. Левски с териториален обхват населените места от общината. Дейностите в ЦОП да бъдат насочени към превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, развиване на умения на самостоятелен живот, приемна грижа и осиновяване, превенция на отклоняващото се поведение. Конкретните услуги в Центъра за обществена подкрепа включват: семейно консултиране и подкрепа; консултиране и информиране за проблеми, свързани с развитието на децата от съответната възраст; индивидуални и фамилни консултации в случаи на кризи в семейството; превенция на рисковото и асоциално поведение на деца и младежи; подкрепа за професионално ориентиране на деца и младежи; семейно планиране, подготовка за родителстване, работа на ниво родилен дом, психологическо консултиране и рехабилитация; обучения в умения за самостоятелен живот; превантивни програми на ниво училище; информационни кампании, оценяване, обучение, наемане и подкрепа на приемни родители, подготовка и подкрепа на осиновители. Ползвателите на ЦОП ще бъдат насочвани от отдела за „Закрила на детето” и други свързани структури – медицински професионалисти и лечебни заведения, детски градини и училища, структури от системата на борба с противообществените прояви, общински администрации и др.
- ❖ **Разкриване на Приемна грижа на общинско ниво към ЦОП.** В допълнение към гореописаните дейности ЦОП ще изпълнява и следните дейности: Координиране на информационните кампании. Методическа помощ и подкрепа на персонала на ЦОП и ОЗД, които работят по приемна грижа на общинско ниво. Обучение на общинската комисия по приемна грижа. Обучение и подготовка на кандидат осиновители – предоставя се от ЦОП в общината на кандидат-осиновители, насочени от ОЗД и по собствено желание. Включва форми на индивидуална и групова работа.
- ❖ **Осигуряване на среда близка до семейната за деца, лишени от родителска грижа – Центрове за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) за 15 деца.** ЦНСТ представлява резидентна форма на грижи за деца, за които за изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда и се предполага, че настаняването им ще бъде дългосрочно. Центровете предоставят подслон и ежедневни грижи за настанените деца, като осигуряването на здравните и образователни услуги се предоставят извън мястото за живеене, за да бъде осигурена социална интеграция.

2. За пълнолетни лица и хора с увреждания:

- ❖ **Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства.** Спектърът на тези услуги обхваща както ежедневни дейности въкъщи (като помощ при хранене, обслужване, помощ за излизане и придвижване), така и предоставяне на дневни и почасови услуги извън дома (дневни центрове и алтернативни форми на заместваща грижа). Тези услуги ще бъдат организирани около съществуващите домашни социални патронажи.
- ❖ **Разширяване на услугите в подкрепа на близките, които полагат грижи за хора с увреждания в домашна обстановка.** Предоставяне на специализирана подкрепа, информиране и консултиране - здравно, психологическо, социално, юридическо.
- ❖ **Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, културни и здравни центрове, училища и детски градини.**
- ❖ **Да се предоставя достъп до доходи, заетост, професионална квалификация, обучение и практически умения за лицата с увреждания и адаптиране на работната среда.**
- ❖ **Разкриване на Дневни центрове за стари хора и възрастни с увреждания или ЦСРИ в общината.** Дневните центрове са основната форма на социална услуга в общността, предлагаща храна, дневна грижа и възможности за общуване. Освен тях, клубовете на пенсионера и други форми на услуги също осигуряват за старите хора възможности за разнообразяване на ежедневието, общуване, споделяне на придобит опит, възможности за осмисляне на живота и достойни старини. Ще се подобрят услугите в общността за дневна грижа – повече гъвкавост, адаптиране към индивидуалните потребности на всеки човек, предоставяне на възможности за избор на пакетни услуги от старите хора по отношение както на честотата на посещаемост, така и на видовете ползвани услуги.

3. За стари хора:

- ❖ **Изграждане на резидентни услуги за стари хора – с общ капацитет 48 места.** Планирани са 4 малки дома от семеен тип с малък капацитет и подобрена среда за стари хора с ниски доходи, които не са в състояние да живеят сами. Освен битовите и здравните грижи тук е необходимо да се предоставят и възможности за повече самостоятелност на живеещите в дома – домашен интериор, възможности да си готвят и да се грижат за себе си. Предвижда се новите услуги да бъдат разкрити и да функционират като самостоятелни услуги или в комплекси. С разкриването на новите домове за стари хора ще бъдат поети чакащите, както и ще се изведат хора от съществуващите големи домове, което ще доведе и до намаляване на техния капацитет.

3. Приоритети и цели на общинската стратегия

3.1. Визия, ценности и принципи

Областната стратегия за социалните услуги цели да превърне област Плевен в регион с достъпни, разнообразни и качествени социални услуги, които допринасят за подобряване качество на живота, максималната самостоятелност, пълноценната реализация и грижа за индивидите и общностите в риск.

Стратегията следва основните човешки права, утвърдени в международните документи и конвенции за защита на правата на човека и основните свободи, и за правата на детето. Основната ценност е човекът и правото на всяко човешко същество да развие максимално своите възможности, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

В Областната стратегия са описани в детайли мерките, дейностите и индикаторите за постигане на общите и конкретни цели, системата за мониторинг и оценка, отговорностите и ролите на общините и институциите на областно ниво, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни, необходимите ресурси – човешки и финансови, оперативен план с времева рамка за изпълнението на стратегията.

Общинската стратегия за социалните услуги следва целите, поставени в областната стратегия, за превръщане на община Левски в регион с достъпни, разнообразни и качествени социални услуги, допринасящи за подобряване качеството на живота, пълноценната реализация, самостоятелност и грижа за хората и общностите в риск.

3.2. Приоритети в развитието на социалните услуги в община Левски

3.2.1. Приоритетни направления.

За постигане на качествена промяна в социалната среда и бъдещо развитие на социалните услуги, очертани от визията на Стратегията, е необходима интервенция в няколко приоритетни направления, които са идентифицирани с участието на всички заинтересовани страни въз основа на заключенията от анализа на ситуацията в община Левски.

Приоритетните направления на Общинската стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от намеса за решаване на критичните социални проблеми на населението на областта.

Политиките на социалното включване обхващат всички уязвими общности и индивиди, които имат нужда от подкрепа.

В логиката на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги, обособяването на интервенцията за децата, лицата с увреждания и старите хора в общи направления спомага да се очертае спецификата на услугите за тези рискови групи.

3.2.1.1. Приоритетно направление „Повишаване ефективността на социалните услуги, предоставяни в общността”.

Българската и международна практика показват, че инвестирането в развиване на услуги по превенция на общинско ниво е ефективно, както по отношение на ранна реакция и предотвратяване на проблеми, така и по отношение на вложените средства, които са много по-малко в сравнение с услугите, които интервенират спрямо изявилия се проблеми.

Обща цел: Подобряване на съществуващите и развитие на нови социални услуги в общността с широка гама, еквивалентни на потребностите, равномерно разпределени, акцентирани върху превенцията на риска от социална изолация и деинституционализация на грижите.

Приоритетно направление „Повишаване ефективността на социалните услуги, предоставяни в общността” има за цел създаване на добър модел на подкрепа за деца и пълнолетни лица в неравностойно социално положение, чрез осигуряване на достъп до качествени социални услуги в общността така, че нуждаещите се да не са принудени да напускат своя дом и общност, а да подобрят достъпа си до здравни услуги и образование, да получат шанс за интегриране на пазара на труда. Създаване на условия за предоставяне на грижи за старите хора, насочени към повишаване качеството им на живот, като се съблюдава принципът за гарантиране на независим живот в семейната среда. Предоставяните услуги в семейна среда трябва да са съобразени с индивидуалните потребности, желания и условия на живот на потребителите.

Развитието на социалните услуги в общността ще доведе до намаляване изоставянето на деца и настаняването им с специализирани институции, осигуряване на подкрепа на

различните рискови групи за социално включване, с цел превенция на рисково поведение и социално изключване. Води до развиване на услуги по превенция на рискови фактори, ситуации, събития, които могат да доведат до социална изолация и изключване или да задълбочават съществуващия проблем.

Тези услуги ще бъдат развивани на общинско ниво с цел да се обхванат максимално голям брой ползватели. Услугите в това направление са насочени към подкрепа на семействата, децата, възрастните хора и лицата с увреждания и създаване на условия за оставането им в семейна среда, развитие на индивидуалните умения и ресурси, с цел приоритетно ползване на социалните услуги в общността и превенция на настаняването им в специализирани институции.

Това приоритетно направление на областната стратегия има за цел развитие на широка мрежа от социални услуги в общността в община Левски за подкрепа на следните рискови групи:

- Деца в риск, по смисъла на Закона за закрила на детето.
- Пълнолетни лица с установени трайни увреждания.;
- Лица с установени трайни увреждания, настанени в институции.
- Самотно живеещи стари хора.
- Жени, преживели насилие и/или жертва на трафик.
- Родители и бременни жени, които имат нужда от подкрепа и развитие на умения за отговорно родителство.

3.2.1.2. Приоритетно направление „Оптимизиране на социалните услуги, предоставяни в специализираните институции”.

Това направление ще доведе до ускоряване на процеса на деинституционализация, посредством гарантиране на достъпа до качествени социални услуги в общността. Обхватът на социалните услуги, предоставяни в специализирани институции, ще се редуцира.

Обща цел: Ускоряване на процеса на деинституционализация, посредством гарантиране на достъпа до качествени социални услуги в общността.

Общинската стратегия трябва да доведе до значително намаляване на дела на децата и възрастните, настанени в специализираните институции в областта чрез развиване на социални услуги за извеждането им, развиване на качествени социални услуги от резидентен тип, в среда близка до семейната.

Това приоритетно направление на общинската стратегия има за цел развитие на широка мрежа от социални услуги в общността и осигурена резидентна грижа за следните рискови групи:

- Деца в риск, по смисъла на Закона за закрила на детето.
- Пълнолетни лица с установени трайни увреждания.
- Лица с психични разстройства.
- Тежко болни възрастни хора.

3.2.1.3. Приоритетно направление „Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги”.

Това приоритетно направление определя административната основа за обединяващото развитие на трите главни групи социални услуги.

Капацитетът за управление предопределя ефективността и нивото на качество на предоставяните социални услуги в резултат на прилаганите мерки за оптимизиране на социалната сфера.

Във функционалните характеристики на всички структури от системата за социално подпомагане, важен белег за висок коефициент на полезно действие е успешното управление.

В този смисъл, капацитетът е сумарна функция, преди всичко от професионалните постижения в индивидуален план за отделни субекти, екипно свързани вътрешно-

организационно кадри или експертно привлечени специалисти от други структури, като измерение за възходящото развитие на човешкия фактор във всяко обособено социално звено.

На второ място, от практическа гледна точка, са благоприятните условия за предоставяне на стойностни услуги. Изградената добра материална среда, е знак за равенство с наличния капацитет, защото се определя от степента на обезпеченост със сгради, обзавеждане, техника и технологии.

Третият компонент на организационна неделимост - финансите, изисква проявата на подчертана делова активност и предприемчивост за осигуряване на необходимата финансова обезпеченост, както и рационалното опериране със средства, гарантиращи най-вече ефикасност на направените разходи по видовете социални услуги.

Особено внимание заслужава придобиването и непрекъснатото усъвършенстване на знания и опит във връзка със специфичната компетентност по управление на проектния цикъл, отчитайки големите възможности за усвояване на финансови средства от външно финансиране.

Капацитетът се отчита в съответствие с представите за адекватна приложимост на ресурсите, ангажираността на предприеманите действия, съгласно действащата нормативна база. Това включва съблюдаване на собствените програми и планове за организационен напредък, прилагане на регламентирания методи за работа в социалната сфера и избор на приоритети, пречупени през призмата на документите за планово развитие на местно, регионално, национално и международно ниво.

Ако всичко изброено дотук е постигнато на основата на добри политики и практики от всякакъв ранг, то може да се каже, че капацитетът продуцира сборния резултат от трите основни направления, видимо заложен като намерение в общата цел на четвъртия приоритет.

Обща цел: Оказване на максимална подкрепа и закрила за постигане на успешна вградимост в битовата, трудовата и социалната среда, осигуряващи по-високо качество на живот за групите в неравностойно положение, приоритетно за децата и хората с увреждания.

В диференциран порядък, общата цел подрежда подчинените ѝ специфични цели така, че да разпредели относителната тежест на отговорностите по изпълнението и същевременно да гарантира системното провеждане на критичен преглед по етапите в развитието им.

Специфична цел 3.1.: Повишаване функционалните възможности на социалната инфраструктура.

Специфична цел 3.2.: Развитие на човешките ресурси.

Специфична цел 3.3.: Обвързване на социалните услуги с политиките за развитие на отделните общности.

Специфична цел 3.4.: Осигуряване на повече финансови ресурси за развитие на социални услуги.

Разписаните мерки по специфичните цели, представят конкретните основни инициативи, и се явяват съвкупност от фактори, които оказват влияние върху непосредствените ефекти на въздействие за качествена промяна на средата.

3.2.1.4. Приоритетно направление „Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги”.

Този приоритет пряко кореспондира с предходните три и създава най-широката основа за цялостното осъществяване на намеренията, формулирани по отношение перспективите за развитие на социалните услуги в напълно разгърнатата типология и видово разнообразие на спектъра от предвидени социални дейности.

Връзката му с предходните приоритети е предпоставка за успешността на мерките по отношение на всички услуги, като инкасира натрупване на позитиви от обединяването на ресурси и сформирването на общ социален капитал.

Тук се отбелязва много важен еволюционен момент, защото изграждането на партньорство за реализиране на стратегията за развитие на социалните услуги в общината, гарантира съхраняването и развиването на кадровия, материалния и финансовия потенциал в последващо време, т.е. - способността да се усвояват бъдещи ползи.

Въпреки че, сътрудничеството в различни посоки вече се приема за необходима алтернатива на познатото досега статукво и се предполага, че са преодолени най-съществените резерви, касаещи опасенията за ограничаване автономността и свободата на действията, посоката на промяната е достигнала точката на прехода, в която желанията за участие са повече от реалните практики, а рисковете са по - малко от неизползваните възможности.

Ситуацията е категорично оптимистична. Огромният неизползван резерв на публично-частното партньорство е видимо достъпен. Това действа насърчително на юридическите субекти, дори ако на дневен ред не стои въпросът за влиянието на финансово-икономическата криза с всичките ѝ рестриктивни последици.

Партньорството има и друга страна, отнасяща се до придобиването на по-висок имидж на организациите в общественото пространство, тъй като с разширяването на естествения ареал, поемането на повече споделени ангажменти и социални отговорности предизвикват по-широк отзвук и това придава усещането за значителна легитимност на участниците.

Фундаментът за устойчиво осъществяване на взаимодействия се състои в институционалното изграждане на обща конструкция и съгласувано планово развитие на всички нива, на фона на единството от унифицирани регламенти за функционирането на системата за социално подпомагане.

Затова на преден план в целия процес се извежда принадлежната стойност за обществото, изведена от значимостта на участието и ролевата позиция на всеки отделен участник.

Включването на всички заинтересовани страни по подходящ начин, осигурява механизмите за преодоляване анахронизма на традиционния потребителски модел, когато уязвимите групи са представени от граждански структури, консултиращи управлението, разпределението и регулирането на социалните услуги.

Основното препятствие се проявява в съсредоточаването на усилията върху подобряване ефективността на монополно предоставяните социални услуги, а не върху самото определяне на вида услуги.

С други думи самите групи в неравностойно положение се позиционират тангенциално в процеса на формиране на политиката, насочена към решаване именно на техните проблеми.

Това ограничава чувството за собственост върху получената социална подкрепа и поставя гражданите единствено в положение на бенефициенти на развитието.

Потребителският модел е илюстрация на недостатъчно осъзнати потребности за организиране на социален порядък в равновесие между държавата, бизнеса и обществото. Той не може да уеднакви индикаторите в рамката, в която субектът отдава, а обектът получава качеството на социалните услуги.

Общата цел на четвъртия приоритет се опира на тезата за акумулиране на обществената енергия в обща банка за справедливо разпределение на социалните блага с активната съпричастност на всички страни.

Обща цел: Гарантиране на социалното единство и равните възможности за развитие на общности в риск, чрез споделяне на обществената отговорност за предоставяне на адекватни, с разширен диапазон, териториално балансирани и преобладаващо децентрализирани социални услуги.

Специфичните цели и подчинените им мерките сепарират в низходящ ред императивно планираните събития, водещи до тяхното фрагментарно потвърждаване в хронология и постижения.

Специфична цел 4.1.: Развиване на мрежова стратегия при предоставянето на социални услуги.

Специфична цел 4.2.: Постигане на устойчивост и дългосрочна ориентация на социалните услуги към определящите тенденции в публичната сфера.

3.2.2. Приоритетни целеви групи

Планираните дейности в Общинската стратегия ще обхванат всички рискови групи, изведени при анализа на ситуацията в община Левски.

Определянето на приоритетни целеви групи в никакъв случай не изключва останалите рискови групи, но задава основния фокус на интервенцията през периода на стратегията.

Приоритетните целеви групи, към които са насочени социалните услуги и мерки за социално включване в община Левски, са:

- Деца в риск, по смисъла на Закона за закрила на детето.
- Пълнолетни лица, с установени трайни увреждания.
- Самотно живеещи стари хора.

3.2.3. Общи и специфични цели

3.2.3.1. Приоритетно направление „Повишаване ефективността на социалните услуги, предоставяни в общността”.

Обща цел 1: Подобряване на съществуващите и развитие на нови социални услуги в общността с широка гама, еквивалентни на потребностите, равномерно разпределени, акцентирани върху превенцията на риска от социална изолация и деинституционализация на грижите.

Специфична цел 1.1.: Развитие на широка мрежа от социални услуги в общността за подкрепа на уязвимите групи.

Специфична цел 1.2.: Осигуряване на подкрепа на рисковите групи за социално включване, с цел превенция на рисково поведение и социално изключване.

Специфична цел 1.3.: Намаляване изоставянето на деца и настаняването им с специализирани институции.

Специфична цел 1.4.: Подкрепа за преодоляване на риска от социално изключване.

3.2.3.2. Приоритетно направление „Оптимизиране на социалните услуги, предоставяни в специализираните институции”

Обща цел 2: Ускоряване на процеса на деинституционализация, посредством гарантиране на достъпа до качествени социални услуги в общността.

Специфична цел 2.1.: Редуциране обхвата на социалните услуги, предоставяни в специализирани институции.

Специфична цел 2.2.: Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда, близка до семейната за децата.

Специфична цел 2.3.: Развиване на алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в специализирани институции.

Специфична цел 2.4.: Осигуряване на достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната.

3.2.3.3. Приоритетно направление „Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги”

Обща цел 3: Да се развият междусекторните и междуобщинските партньорства при планиране и предоставяне на качествени социални услуги в общността.

4. Интервенция – социални услуги и мерки

4.1. Мерки и дейности по Приоритетно направление „Повишаване ефективността на социалните услуги, предоставяни в общността”.

Обща цел 1: Подобряване на съществуващите и развитие на нови социални услуги в общността с широка гама, еквивалентни на потребностите, равномерно разпределени, акцентирани върху превенцията на риска от социална изолация и деинституционализация на грижите.

Специфична цел 1.1.: Развитие на широка мрежа от социални услуги в общността във всички общини в областта за подкрепа на уязвимите групи.

Мярка 1.1.1.: Осигуряване на дневна грижа за деца и лица от различните рискови групи.

Дейност 1.1.1.1.: Разкриване на дневен център за възрастни и стари хора с увреждания. Планирано е разкриването на нов дневен център:

- Дневен център за възрастни и стари хора с увреждания – гр. Левски, услугата стартира през 2013г., с капацитет 15 места, с увеличение на капацитета през 2015г. – 20 места.

Мярка 1.1.2.: Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на деца и лица с увреждания в среда, близка до семейната.

По тази мярка в община Левски ще бъде изграден кризисен център.

Дейност 1.1.2.1.: Разкриване на „Кризисен център за жени и деца преживели насилие или жертва на трафик”.

Специфична цел 1.2.: Осигуряване на подкрепа на рисковите групи за социално включване, с цел превенция на рисково поведение и социално изключване.

Мярка 1.2.1.: Развитие на ЦСРИ за осигуряване на медицинска и социална рехабилитация.

Дейност 1.2.1.1.: Разкриване на център за социална рехабилитация и интеграция. Планирано е разкриването на ЦСРИ:

- Център за социална рехабилитация и интеграция – гр. Левски – услугата е планирана да стартира през 2014г., с капацитет 30 места.

Дейност 1.2.1.2.: Разкриване на Център за обществена подкрепа и постепенно повишаване на капацитета.

- Център за обществена подкрепа – гр. Левски – услугата е предвидено да стартира през 2011г., с капацитет 30 места.

Дейност 1.2.1.3.: Продължаване функционирането и повишаване капацитета на съществуващата услуга „Домашен социален патронаж”.

Услугата се предоставя на територията на всички населени места в общината.

Предвидено е увеличение на капацитета на домашен социален патронаж до 180 потребители през 2015г.

Мярка 1.2.2.: Разширяване на грижите за хора с увреждания в семейна среда.

Спектърът на тези услуги обхваща както ежедневните дейности въкъщи и извън обичайната домашна среда (като помощ при хранене, обслужване, помощ за излизане и придвижване). Услугата се предоставя в съответствие с интересите и възможностите на хората с увреждания и техните близки.

Дейност 1.2.2.1.: Продължаване дейността на „Личен асистент” и постепенно повишаване на лицата, потребители на услугата.

Дейност 1.2.2.2.: Продължаване функционирането и увеличаване броя на потребителите на социална услуга „Социален асистент”.

Дейност 1.2.2.3.: Продължаване функционирането и увеличаване броя на потребителите на услугата „Домашен помощник”.

Специфична цел 1.3.: Намаляване изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции.

Мярка 1.3.1.: Превенция на изоставянето.

Дейност 1.3.1.1.: Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца.

Увеличаване броя на настанените деца при близки и роднини по реда на чл. 26 от ЗЗД, с цел предотвратяване на настаняването в специализирани институции и услуги резидентен тип.

4.2. Мерки и дейности по Приоритетно направление „Оптимизиране на социалните услуги, предоставяни в специализираните институции”.

Обща цел 2.: Ускоряване на процеса на деинституционализация, посредством гарантиране на достъпа до качествени социални услуги в общността.

Стратегията трябва да доведе до значително намаляване на дела на хората в специализирани институции в областта чрез развиване на социални услуги за извеждането им, закриване на институции, качествени социални услуги от резидентен тип със среда близка до домашната.

Специфична цел 2.1.: Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда, близка до семейната за децата.

Услугите в тази мярка са насочени към търсене на трайно решение за отглеждането на децата в семейна среда. Дейностите за реинтеграция на децата от СИ се извършват съвместно от ЦОП, персонала на СИ и ОЗД. Те включват възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството, като предварително се издирва семейството на детето и се установява контакт с неговите близки; консултиране (социално, правно, психологическо, педагогическо), информиране, посредничество, материална подкрепа към семействата за отглеждане на детето, изведено от СИ.

Осигуряването на трайна семейна среда е приоритет в индивидуалните планове за децата, настанени в СИ. Мерките по тази конкретна цел се изпълняват: текущо, като част от задължителните дейности на ЦОП, ОЗД и СИ по подкрепа на децата, настанени в СИ и масирано – с по-широк обхват, в съответствие с актуализираните институционални планове за трансформиране и постепенно закриване на СИ и индивидуалните оценки на настанените деца.

Центърът за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) предоставя подслон и ежедневни грижи; създава условия за социална интеграция – прием в масови детски ясли, градини, училища; и поддържане на връзката с родители, близки и роднини. Настаняването в ЦНСТ на децата е последната мярка за закрила, след изчерпване на всички възможности за настаняване в семейство – биологично, разширено, приемно и на осиновители.

За част от децата с тежки увреждания се планира настаняване в ЦНСТ, което се планира да бъде разкрито и то предимно за тези, които не могат да бъдат изведени в семейна среда, (предвид заболяването им или поради други причини) и се нуждаят от непрекъсната специализирана резидентна грижа. Към края на периода на планиране в Стратегията голямата част от настанените в ЦНСТ деца от СИ ще са доближили или преминали в младежката възраст, като за тези с тежки увреждания ще продължи да стои нуждата от резидентна грижа.

Мярка 2.1.1.: Развитие на услуги за реинтеграция на децата от СИ в биологичното или разширеното семейство.

Дейност 2.1.1.1.: Дейности на специализираните институции и ОЗД за реинтеграция на децата от СИ в биологичното семейство.

Дейностите включват:

- социално-консултативна работа с деца, при които съществува възможност за връщане в семейна среда.
- подкрепа за възстановяване на прекъснатите връзки с биологичните родители, братя и сестри.
- подкрепа и консултации за детето и семейството в периода след реинтеграцията.
- работа с родителите, разширеното семейство и детето за възстановяване на връзките родители – дете.
- услуги за изграждане на родителския капацитет.

Дейност 2.1.1.2.: Изпълнение на дейности от ЦОП, СИ и ОЗД по настаняване на деца от СИ в семейства на близки и роднини и услуги по подкрепа към семействата.

Услугите включват консултиране, практическа подкрепа, съдействие, информиране, посредничество, услуги за изграждане на родителския капацитет, материална и финансова подкрепа в процеса на отглеждане на изведените деца.

Мярка 2.1.2.: Широко развитие на Приемната грижа и извеждане на деца от СИ в приемни семейства и в семейства на осиновители.

Дейност 2.1.2.1.: Услуги в подкрепа на осиновяването на деца, настанени в СИ.

Услугите ще включват обучение и оценка на кандидат приемни родители, подкрепа на детето и на семейството в след осиновителния период, формиране на групи за подкрепа на осиновени деца и осиновители.

Дейност 2.1.2.2.: Набиране на приемни семейства.

Тази дейност включва разработване на приблизителен план със средногодишни разчети на основата на броя на децата в СИ.

Мярка 2.1.3.: Изграждане на ЦНСТ за извеждане от СИ на деца, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.

Дейност 2.1.3.1.: Изграждане на ЦНСТ за деца.

- Център за настаняване от семеен тип – гр. Левски – услугата ще стартира през 2013г., с капацитет 12 места, като се планира да бъде запазен капацитета към 2015г.

Специфична цел 2.2.: Развиване на алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в специализирани институции.

Мярка 2.2.1.: Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.

Новите алтернативни социални услуги от резидентен тип включват защитени жилища (ЗЖ), адаптирани към индивидуалните потребности на отделните клиенти, в съответствие със съвременните стандарти. Те ще предоставят подобрена резидентна грижа в среда, близка до семейната за хора с увреждания, които не са в състояние да живеят сами и имат нужда от резидентна услуга, както и за извеждане на част от настанените в СИ, които подлежат на извеждане в ЦНСТ или защитено жилище. Съответно подготовката за извеждане изисква

изграждане на умения и навици за относителна самостоятелност, включително чрез временен престой в защитено жилище – пространство в рамките на дома, където се предвиждат допълнителни дейности в тази насока.

Дейност 2.2.1.1.: Изграждане и разкриване на три нови ЦНСТ.

- Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора в риск – гр. Левски – услугата ще стартира през 2014г., с капацитет 12 места, като се планира да бъде запазен капацитета към 2015г.
- Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства – гр. Левски – услугата ще стартира през 2014г., с капацитет 12 места, като се планира да бъде запазен капацитета към 2015г.
- Център за настаняване от семеен тип за хора с увреждания – гр. Левски – услугата ще стартира през 2015г., с капацитет 12 места, като се планира да бъде запазен капацитета към 2015г.

Специфична цел 2.3.: Осигуряване на достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната.

Мярка 2.3.1.: Продължаване функционирането на съществуващите и изграждане на нови хосписи.

Дейност 2.3.1.1.: Продължаване и подобряване на резидентната грижа в хосписите в община Левски - с капацитет 60 места.

4.3. Мерки и дейности по Приоритетно „Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги”

Обща цел 3.: Оказване на максимална подкрепа и закрила за постигане на успешна вградимост в битовата, трудовата и социалната среда, осигуряващи по-високо качество на живот за групите в неравностойно положение, приоритетно за децата и хората с увреждания.

Специфична цел 3.1.: Повишаване функционалните възможности на социалната инфраструктура.

Мярка 3.1.1.: Изграждане на нова или модернизирани на наличната материална база.

Дейност 3.1.1.1.: Извършване на ново строителство или ремонт за обновяване на съществуващи сгради (саниране, реновиране, преустройства на помещения, мерки за повишаване на енергийната ефективност, реконструкции на съществуващи и изграждане на нови инсталации, изграждане на достъпна среда).

Дейност 3.1.1.2.: Доставка и монтаж на ново обзавеждане и оборудване или за подмяна на амортизирани ДМА.

Дейност 3.1.1.3.: Закупуване на нови обслужващи транспортни средства, включително трансформирани МПС за превоз на хора с двигателни затруднения.

Мярка 3.1.2.: Създаване на условия, позволяващи модифициране на услугите, въвеждането на нови техники и прилагането на съвременни методики за работа, съобразно действащите критерии и стандарти.

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

Дейност 3.1.2.1.: Разкриване и/или обособяване на самостоятелни кабинети и специализирани помещения за индивидуална и/или групова работа.

Дейност 3.1.2.2.: Осигуряване на необходимите специализирани материали, специални пособия и съоръжения, адекватни на спецификата при предоставяне на различните социални услуги.

Специфична цел 3.2.: Развитие на човешките ресурси.

Мярка 3.2.1.: Подобряване на организационната среда в социалните структури.

Дейност 3.2.1.1.: Осигуряване високо ниво на организационна култура и професионално поведение, доминирано от морално-етични стереотипи.

Дейност 3.2.1.2.: Повишаване на професионалната компетентност - придобиване на нова или допълнителна квалификация (специализация).

Дейност 3.2.1.3.: Поддържане висока степен на мотивация, въвеждане и утвърждаване на подхода „Резилиънс“, ранно идентифициране и недопускане прояви на фрустрация или синдрома на „прегаряне“ сред служителите.

Дейност 3.2.1.4.: Индивидуална и/или групова работа за повишаване потенциала на екипното взаимодействие (системно провеждане на интервизии и супервизии).

Дейност 3.2.1.5.: Широко участие в интерактивни форми на гражданското образование (курсове, семинари, тренинги).

Мярка 3.2.2.: Прилагане принципите на доброто управление.

Дейност 3.2.2.1.: Подобряване мениджмънта на социалните услуги.

Дейност 3.2.2.2.: Сертифициране на част от социалните услуги по международния стандарт ISO 9000 за управление на качеството.

Дейност 3.2.2.3.: Утвърждаване принципите на европейските хоризонтални политики в социалните услуги.

Дейност 3.2.2.4.: Засилване на мерките за перманентен контрол по прецизиране качеството на предоставяните услуги.

Дейност 3.2.2.5.: Осъществяване на интензивен информационен обмен за добри практики и постижения на други доставчици.

Мярка 3.2.3.: Скъсяване на дистанцията между науката и практиката в социалните дейности.

Дейност 3.2.3.1.: Засилване на колаборацията между социалните структури, научните институти и академичните среди.

Дейност 3.2.3.2.: Утвърждаване на мултидисциплинарния подход за разширяване обхвата и разнообразието на социалните услуги.

Дейност 3.2.3.3.: Превръщане на социалните звена в място за основно практическо обучение на бъдещите специалисти от системата на социалното подпомагане.

Дейност 3.2.3.4.: Организиране провеждането на външна експертиза с интердисциплинарен характер от хабилитирани специалисти.

Специфична цел 3.3.: Обвързване на социалните услуги с политиките за развитие на отделните общности.

Мярка 3.3.1.: Развитие на социални услуги, предвидени в действащи планови документи.

Дейност 3.3.1.1.: Осъществяване на инициативи в съответствие с мерките, разписани в общинската стратегия, програми и планове за развитие на: социалните услуги, закрилата на детето, здравеопазването, средното образование, заетостта и безработицата, малките населени места и интеграцията на етническите малцинства.

Дейност 3.3.1.2.: Изпълнение на програми и планове за действие на по-ниско йерархично ниво, изготвени от доставчици на социални услуги, насочени към отделни уязвими групи.

Мярка 3.3.2.: Привеждане на действащите документи за развитие на социални услуги, предназначени за отделни общности в съответствие с идентифицираните обществени потребности.

Дейност 3.3.2.1.: Извършване на междинни или окончателни оценки по изпълнението на общински документи за планово развитие с оглед на тяхната актуализация или продължаване периода на действие.

Дейност 3.3.2.2.: Изготвяне на съгласувани с местните приоритети програми и планове за действие с ограничен обхват от доставчици на социални услуги, насочени към отделни уязвими групи.

Специфична цел 3.4.: Осигуряване на повече финансови ресурси за развитие на социални услуги.

Мярка 3.4.1.: Повишаване на проектната активност.

Дейност 3.4.1.1.: Провеждане на обучения за придобиване на необходимите специфични знания и специализирани умения по управление на проектния цикъл.

Дейност 3.4.1.2.: Разработване и изпълнение на проекти с външно финансиране за разкриване на нови или поддържане на съществуващи социални услуги.

Мярка 3.4.2.: Привличане на допълнителни финансови ресурси.

Дейност 3.4.2.1.: Провеждане на повече благотворителни инициативи за набиране финансови средства.

Дейност 3.4.2.2.: Засилване ангажираността на донори и спонсори, основно от бизнес средите.

Дейност 3.4.2.3.: Обезпечаване частично дейността на определени доставчици или предоставяни социални услуги с дофинансиране (допълваща субсидия) от общинските бюджети.

Дейност 3.4.2.4.: Създаване на местни обществени фондове за оказване социална подкрепа на основни групи с подчертано влошен социален статус.

4.4. Мерки и дейности по Приоритетно направление „Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги”.

Обща цел 4.: Гарантиране на социалното единство и равните възможности за развитие на общности в риск, чрез споделяне на обществената отговорност за предоставяне на адекватни, с разширен диапазон, териториално балансирани и преобладаващо децентрализирани социални услуги.

Специфична цел 4.1.: Развиване на мрежова стратегия при предоставянето на социални услуги.

Мярка 4.1.1.: Осъществяване на, свързано между публичните субекти, институционално структуриране на услугите (вертикално и хоризонтално).

Дейност 4.1.1.1.: Въвеждане на координационни механизми за установяване на постоянна права и обратна информационна връзка между институции, специализирани звена, доставчици, потребители на социални услуги и други заинтересовани страни.

Дейност 4.1.1.2.: Подобряване дейността на местен мрежови модел - обществен съвет по здравеопазване; заетост и безработица; образование; етнически и демографски въпроси.

Дейност 4.1.1.3.: Създаване на доброволчески мрежи за оказване помощ в работата на персонала от социалните звена.

Специфична цел 4.2.: Постигане на устойчивост и дългосрочна ориентация на социалните услуги към определящите тенденции в публичната сфера.

Мярка 4.2.1.: Осъществяване на взаимодействия по предоставянето на социални услуги между заинтересованите страни в рамките на региона.

Дейност 4.2.1.1.: Развиване на партньорства на три нива: община, надобщински и областно по схемите:

- община – община.
- община – НПО.
- община – фирма.
- община – институция.
- НПО – НПО.
- НПО – фирма.
- НПО – институция.
- фирма – фирма.
- фирма – институция.
- институция – институция.
- групови партньорства на повече от две юридически лица – еднотипни или видово различни (консорциуми, платформи и др.).
- запазване на юридическата самостоятелност; обединение с ограничена автономност; създаване на друга структура – квотно участие или пълно сливане в новия публичен субект.

Дейност 4.2.1.2.: Развиване на сътрудничество, при условията на споделени отговорности в няколко форми:

- солидарно разпределение на всички ресурси с еднаква или различна относителна тежест.
- осигуряване на необходимите ресурси по видово разделение.
- фази на участие – в подготовката, в реализацията или изцяло.

Дейност 4.2.1.3.: Провеждане на цикъл от модулни обучения за надграждане знанията на основните социални партньори, с тематична визия към спецификите на европейската социална система, концепцията за регионално развитие, стратегическото планиране и публично-частното партньорство.

Мярка 4.2.2.: Координиране на основните секторни политики и практики.

Дейност 4.2.2.1.: Периодично провеждане на публични форуми (кръгли маси, дискусии, дебати, конференции) по значими проблеми и въпроси, свързани с различните аспекти на установени социални неблагоприятия при рисковите групи.

Дейност 4.2.2.2.: Сформиране на общ социален капитал - концентрация на повече ресурси за създаване предимства на развитието за социалните услуги:

- структуриране на смесени комисии за композиционно субординиране на предприеманите мерки по различни направления.
- въвеждане на механизми за широкоспектърна регулация.
- създаване на междуведомствени работни групи по определени казуси с обширен периметър.
- формиране на сборни екипи с многофункционален оперативен профил за бърза реакция при наличие на критични ситуации.

Мярка 4.2.3.: Увеличаване трансфера на компетенции и ресурси в социалната сфера.

Дейност 4.2.3.1.: Разширяване обема на социалните услуги – делегирана от държавата дейност.

Дейност 4.2.3.2.: Предоставяне управлението на социални услуги от страна на местните власти на обществени и частни организации – доставчици.

Дейност 4.2.3.3.: Преразпределяне на функциите (съвместно предоставяне на социални услуги) между двама и повече доставчици.

5. Преки резултати и индикатори за изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски

5.1. Логическата рамка и ключовите индикатори за успех са посочени в Приложение 1.

6. Реализация на стратегията

6.1. Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

Изграждането на капацитет за изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги е тема в две водещи направления.

От една страна, капацитетът е със знак за равенство на възможностите, спрямо изискванията на обществото за максимално задоволяване на потребностите от оказване на адекватна грижа за нуждаещи се групи от населението и осигуряване на добър жизнен стандарт за всички, гарантиран от равния достъп до образование, здравеопазване, социални услуги, културно развитие, трудова заетост и доходи.

От друга страна, капацитетът е мерило за отчитане степента на гражданска удовлетвореност, по отношение предявените претенции на хората към своите овластени представители – органи, организации, институции в различни ресори на публичната сфера, за наличие на сериозен професионализъм, ефективност на решенията и качество на изпълнението.

В обобщение, капацитетът за изпълнение на стратегията е своеобразен синтетичен продукт по предназначение, получен от проявени административни умения, във вид на знания и опит, да се организира компетентно предоставяне на резултативни социални услуги.

6.2. Териториален обхват

В основното си съдържание, Общинската стратегия за развитие на социалните услуги 2011-2015г. се реализира на ниво LAU 1.

Това е обозначението за територията на Община Левски по системата NUTS на Европейския съюз (единната номенклатура на териториалните статистически единици на ЕВРОСТАТ).

6.3. Обобщена таблица за планираните услуги в община Левски

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

Планирани социални услуги и мерки в Община Левски

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Област Плевен Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение (община, населено място)	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
Приоритетно направление „Повишаване ефективността на социалните услуги, предоставяни в общността”									
1.	Домашен социален патронаж	Възрастни и стари хора и лица с увреждания, в т.ч. самотни и живеещи в отдалечени от административните центрове населени места.	Всички населени места на Община Левски	160	160	180	Комплекс от социални услуги – грижа в семейна среда, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от потребителя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.	гр. Левски	Налична от 2003г.
2.	Дневен център за възрастни и стари хора с увреждания	Деца, младежи, възрастни, стари хора; самотно живеещи; в процес на подготовка за извеждане от институция; лица с психични разстройства; с увреждания; с ниски доходи; хора от кръга на техните социални контакти (родители, семейства и близки).	Всички населени места на Община Левски	-	-	20	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, заместваща семейната (целодневно и/или почасово на място) и създават условия за цялостно обслужване на потребителите през деня или седмично, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневни, здравни, образователни и рехабилитационни потребности, организация на свободното време и установяване на лични контакти. В случаите, когато предоставянето на услугите е седмично, обслужването на потребителите е от понеделник до петък.	гр. Левски	Нова от 2013г. с капацитет 15 места

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Област Плевен Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение (община, населено място)	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
3.	Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и възрастни хора с увреждания	Деца от 3 до 18г., младежи и възрастни с хронични заболявания; лица с умствени/физически/многоествени увреждания; със сетивни нарушения; преживели насилие и/или жертви на трафик; със специални образователни потребности; безработни; хората от кръга на социалните контакти на лицата в риск.	Всички населени места на Община Левски	-	-	10 деца 20 възрастни	Комплекс от социални услуги, извършвани почасово на място или в семейна среда, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване.	гр. Левски	Нова от 2014г. с капацитет 30 места
4.	Кризисен център	Жени и деца, жертви на домашно насилие и/или жертви на трафик.	Всички населени места на Община Левски	-	-	4 деца 4 възрастни	Комплекс от социални услуги – резидентен тип, за лица, пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация, които се предоставят в среда, близка до семейната, за срок до 6 месеца и са насочени към оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневните потребности и правно консултиране на потребителите или социално-психологическа помощ, когато се налага незабавна намеса, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция.	гр. Левски	Нова от 2014г. с капацитет 4 места за деца и 4 места за възрастни
5.	Личен асистент за деца, младежи,	Деца, младежи, възрастни и стари хора - самотно живеещи; лица с	Всички населени места на Община Левски	11	16	-	Социална услуга, оказвана от лице в семейна среда, полагащо постоянни грижи за дете или	гр. Левски	Налична от 2003г.

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Област Плевен Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение (община, населено място)	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
	възрастни и стари хора с увреждания	увреждания; в тежко здравословно състояние; изведени от специализирана институция, които не могат да се обслужват сами.					възрастен с трайно увреждане, или за тежко болен, за задоволяване на ежедневните му потребности.		
6.	Социален асистент	Деца, младежи, възрастни, самотни стари хора, лица с трайни увреждания или болни.	Всички населени места на Община Левски	-	20	30	Социална услуга – грижа в семейна среда, оказвана от лице, предоставящо комплекс от услуги, насочени към социална работа и консултации на потребителите и свързани със задоволяване на потребностите от организация на свободното време и осъществяване на контакти.	гр. Левски	Налична от 2006г. с капацитет 18 места
7.	Домашен помощник	Възрастни лица и стари хора с различни видове увреждания; със силно нарушено здравословно състояние; самотно живеещи, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организират бита си.	Всички населени места на Община Левски	-	20	30	Социална услуга – грижа в семейна среда, оказвана от лице, предоставящо услуги в домашни условия, насочени към поддържане на хигиената на обитаваното жилище, пазаруване и приготвяне на храна, пране и други комунално-битови дейности.	гр. Левски	Налична от 2006г. с капацитет 30 места
8.	Център за обществена подкрепа	Деца в риск и техните семейства (деца, отглеждани от един родител, деца в многодетни семейства, деца на непълнолетни родители; деца в риск от отпадане от училище; деца	Всички населени места на Община Левски	-	30	30	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от	гр. Левски	Нова от 2011г. с капацитет 30 места

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Област Плевен Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение (община, населено място)	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
		с девиантно поведение; деца жертви на насилие и/ли трафик); бременни момичета и жени в риск за изоставяне на децата си.					институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.		
Приоритетно направление „Оптимизиране на социалните услуги, предоставяни в специализираните институции.”									
1.	Център за настаняване от семеен тип (деца, лишени от родителска грижа)	Деца, младежи и възрастни в риск от социална изолация, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда с перспективи за продължително настаняване; лишени от родителска грижа; изведени от институции; вкл. на хора с увреждания.	Всички населени места на Община Левски	-	-	12	Комплекс от социални услуги – резидентен тип, предоставяне на дългосрочна грижа в среда, близка до семейната, за изграждане на умения за самостоятелен живот, осигуряване на здравни и образователни услуги (вкл. извън мястото на живеене), за ограничен брой лица - не повече от 15.	гр. Левски	Нова от 2013г. с капацитет 12 места
2.	Център за настаняване от семеен тип (възрастни хора в риск)		Всички населени места на Община Левски	-	-	12		гр. Левски	Нова от 2014г. с капацитет 12 места
3.	Център за настаняване от семеен тип (лица с психични разстройства)		Всички населени места на Община Левски	-	-	12		гр. Левски	Нова от 2014г. с капацитет 12 места
4.	Център за настаняване от семеен тип (хора с увреждания)		Всички населени места на Община Левски	-	-	12		гр. Левски	Нова от 2015г. с капацитет 12 места
5.	Хоспис „Свети Лазар” ООД		Възрастни лица и стари хора – тежко болни за	Всички населени места					Комплекс от медико-социални услуги, предоставяни в

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Област Плевен Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение (община, населено място)	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
	към Медицински център Апекс”ООД - Плевен	доизлекуване и в напреднал стадий.	на област Плевен	40	40	40	извънболнично лечебно заведение за осигуряване възможно най-добро качество на живот на болни в напреднал стадий на хронично- инвалидизиращи заболявания, преминали активно лечение - авансирани онкологични, декомпенсирани - сърдечни, белодробни, неврологични и ортопедични заболявания.		
6.	Хоспис „Медихелп” ООД		Всички населени места на област Плевен	20	20	20		гр. Левски	Налична от 2009г.

6.4. Времева рамка и периодика

Времеви обхват:

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015г.) е с **петгодишен период на тематичен обхват.**

Периодика:

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015г.) се реализира **в периодична последователност**, условно на няколко етапа:

- **първоначален период на изпълнение – 2011-2013г.**

След три години, от началото на реализацията, се извършва аналитичен преглед и междинна оценка, която може да аргументира нуждата от частична актуализация на стратегията за оставащите две години.

Принципно, поради отговорния характер на плановия документ, промени по съдържанието могат да се внасят винаги, когато възникне доказана необходимост.

- **втори период на изпълнение – 2014-2015г.**

Двата периода на реализация, в последователност, са отразени в цялостен **оперативен план-график – Таблица.**

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

6.5. Оперативен план с времеви график за изпълнение на Общинската стратегия 2011 – 2015г.

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
Приоритетно направление „Повишаване ефективността на социалните услуги, предоставяни в общността”									
1.	Домашен социален патронаж	гр. Левски	160	165	170	175	180	Местни приходи	Община Левски
2.	Дневен център за възрастни и стари хора с увреждания	гр. Левски	-	-	15	18	20	Проект, ДДД	Община Левски
3.	Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и възрастни хора с увреждания	гр. Левски	-	-	-	30	30	Проект, ДДД	Община Левски
4.	Кризисен център	гр. Левски	-	-	-	8	8	Проект, ДДД	Община Левски
5.	Личен асистент за деца, младежи, възрастни и стари хора с увреждания	гр. Левски	16	17	18	19	20	Проект, ДДД	Община Левски
6.	Социален асистент	гр. Левски	20	22	25	27	30	Проект, ДДД	Община Левски
7.	Домашен помощник	гр. Левски	20	22	25	27	30	Проект, ДДД	Община Левски
8.	Център за обществена подкрепа	гр. Левски	30	30	30	30	30	Проект, ДДД	Община Левски
Приоритетно направление „Оптимизиране на социалните услуги, предоставяни в специализираните институции.”									
1.	Център за настаняване от семеен тип (деца, лишени от родителска грижа)	гр. Левски	-	-	12	12	12	Проект, ДДД	Община Левски
2.	Център за настаняване от семеен тип (възрастни хора в риск)	гр. Левски	-	-	-	12	12	Проект, ДДД	Община Левски
3.	Център за настаняване от семеен тип (лица с психични разстройства)	гр. Левски	-	-	-	12	12	Проект, ДДД	Община Левски
4.	Център за настаняване от семеен тип (хора с увреждания)	гр. Левски	-	-	-	-	12	Проект, ДДД	Община Левски
5.	Хоспис „Свети Лазар” ООД към Медицински център Апекс”ООД - Плевен	гр. Левски	40	40	40	40	40	Собствени приходи – платена услуга	Медицински център „Апекс”ООД
6.	Хоспис „Медихелп” ООД	гр. Левски	20	20	20	20	20	Собствени приходи – платена услуга	„Медихелп” ООД

6.6. Финансова рамка и източници на финансиране на социалните услуги в община Левски

За финансиране на дейностите, планирани в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски за периода 2011г. – 2015г., са нужни средствата по вид и в общ размер, посочен в Справка за текуща издръжка на планираните услуги и Справка за капиталовите разходи на планираните услуги – Приложение 2.

За определянето на общия размер на необходимите средства за всяка от планираните социални услуги се определи финансовият ресурс, чрез който предоставянето на услугата да се обезпечи. При определяне размера на средствата за текуща издръжка се приложиха основно два подхода:

1. За услугите, за които има определен единен разходен стандарт в РМС ¹ 715 от 01.10.2010г. за разпределение на дейностите, финансирани чрез общинските бюджети, на местни и делегирани от държавата дейности и за определяне на стандарти за финансиране на делегирани от държавата дейности през 2011г., се ползва съответният стандарт.
2. За услуги, за които няма определен единен разходен стандарт, беше определен примерен стандарт на база пресметнати разходи за предоставянето на услугата, практика по осъществяване на дейности, близки с дейностите по предоставяне на услугата или като част от единния разходен стандарт на услуга, близка по характер до планираната социална услуга.

Увеличение на разходните стандарти са предвидени за следващите години – за 2012г. с 2%, за 2013г. с 4%, за 2014г. със 7% и за 2015г. с 10% спрямо изходната (2011) година. Това е достатъчно песимистична прогноза, тъй като посочените равнища са в рамките на допустимата инфлация, която може да се очертая след излизане на страната от рецесията.

При определяне на източниците на финансиране се дава приоритет на делегирането от държавата на средства за общината, която е призвана да предоставя социалните услуги съобразно местните потребности. Ето защо се очаква плавно покачване на местните разходи за социални дейности в абсолютна стойност при запазване на водещата роля на държавно делегираните средства в структурно отношение.

7. Система за мониторинг и оценка

7.1. Цели и задачи на мониторинга и оценката.

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера и особено – за дългосрочни и комплексни интервенции, като Общинската стратегия за социалните услуги в община Левски. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления и целите, както и за препланирането на оперативните задачи в хода на изпълнението.

7.2. Участие на общината в мониторинга и оценката:

1. Да осигурява постоянен поток от актуална информация за развитието на социалната среда в община Левски.
2. Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите по Стратегията на общинско ниво.
3. Да изработи комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на Общинската стратегия от гледна точка на целевите рискови групи.
4. Да гарантира системното актуализиране на Общинската стратегия, подобряването на политиките за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за изпълнение на Стратегията. Препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка са задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

Основният подход е мониторингът и оценката с участие, който изисква включването и обратната връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга. Участието гарантира съпричастността и чувството за собственост на заинтересованите страни върху продуктите и резултатите от мониторинга и оценката и съответно – тяхната готовност и интерес от прилагането на препоръките на практика.

7.3. Планиране и изпълнение на дейностите за мониторинг и оценка.

Планът за действие по прилагането на системата за мониторинг и оценка предвижда разработване и приемане на:

- годишни оперативни планове за дейностите по мониторинг и оценка за всяка година от изпълнението на стратегията.

8. Актуализация на стратегията

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2011 - 2015г.) е документ, който отразява особеностите, значимите проблеми и приоритетните направления в социалната сфера.

Важно изискване, за да бъде Стратегията непрекъснато действащ документ е, от една страна да отговаря адекватно на обществените потребности, от друга да съобразява динамиката на настъпващите промени и от трета да поддържа системна устойчивост.

Обществените потребности са водещо основание за съществуването и прилагането на Стратегията, като управленски инструмент, насочен към задоволяване на действителните нужди на населението от социална подкрепа.

Същевременно тя трябва да е документ с разписани паралелни действия на съответствие, спрямо спецификата на задачната среда.

В процеса на управление, осъществяването на постоянен контрол цели, ако се регистрират съществени отклонения по индикаторите за сравнения, да бъдат предприети незабавни мерки за възстановяване на определения баланс между предварително избраните базисни стойности и техните променливи величини.

Това означава, че измененията в качествените характеристики на средата предполагат задължително наличие на възможности за внасяне на корективи в съдържанието на Стратегията.

Когато става въпрос за актуализация на Стратегията, преди всичко се разбира административна процедура и технология на текстовата разработка.

Процедурата отразява нормативно регламентирания действия, предприети за внасяне на необходими изменения по съдържанието.

Технологията покрива изискванията за прилагане принципите на стратегическо планиране при възпроизвеждане на унифициран модел.

Важно е да отбележи, че актуализацията на Стратегията не е задължителен акт, самоцелно породен от демонстрацията на добри управленски качества, тъй като плановото проследяване на изпълнението се изразява в последователно наблюдение и системен прочит за потвърждаване перманентното съответствие на документа, спрямо условията на средата.

Ако се налага преработка, тя може да варира от „козметично” обновяване на текста до определена степен на съществени изменения в посоката на действията.

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Левски (2011 – 2015)

Преди да бъдат уточнени намеренията в този аспект, е необходимо да се определи границата на допустимата промяна, което налага описание на специфичните условия и конкретните стъпки:

1. Съдържанието на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2011 - 2015г.) позволява преработване на концепцията до йерархично ниво на мерките (операциите) и специфичните цели.

Ако тази необходимост касае приоритетните направления и общите цели, съществуването на документа в приетия формат се обезмисля, понеже се нарушава основната конструкция и се компроментира визията на Стратегията.

2. Преформулирането на низходящите части от стратегическия раздел на документа може да бъде извършено, само след провеждане на предварително проучване по актуални данни и разработване анализ на променената ситуация.

Сама по себе си, процедурата налага ползването на обновена информация от официални източници и следва времето на нейното представяне за свободно ползване от потребители.

Казано с други думи, в технологията не се въвеждат нови методологични и стилистични варианти, които да противоречат на общата логика.

Точно обратното, търси се плавния преход и консолидация между действащата част на документа и привнесените нови елементи.

Подобно на първоначалния вариант, в процеса задължително се включват всички заинтересовани страни, за да се гарантира широко участие, публичност и обществена представителност на документа.

3. Актуализираната Общинска стратегия за развитие на социалните услуги (2011 - 2015г.) подлежи на същия режим на утвърждаване, както и първоначалния вариант.

По предложение на Кмета на Общината, придружено от становищата на съответните институции (Обществен съвет по социално подпомагане и Дирекция „Социално подпомагане“), документът се разглежда и приема на сесия на Общински съвет Левски.

4. Измененият вариант на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2011 - 2015г.) не може да бъде официализиран преди приключване на първия етап от реализацията - 2013г., когато ще са налице три годишни отчета по планово изпълнение с регистрацията на промяната във водещите тенденции.

Годишните доклади са основанието за ревизиране документа.

След този период, регламентиране на промяна по целесъобразност, е трудно допустимо, защото след изтичане на първата календарна година – 2014г., последвала актуализацията, предстои от средата на 2015г. да започне разработването на Стратегията за новия планов период 2016 - 2020г.

Казано с други думи, действията биха се изместили на границата на краткосрочното планиране, което не е предмет на основния документ, а на неговото изпълнение, разпределено в периодиката на годишните планове.

Основен принцип при вземане на решение за пристъпване към актуализация на Стратегията за развитие на социалните услуги е необходимостта, потвърдена от доказана аргументация в полза на общността и местното развитие, за постигане по-добро качество на живот на гражданите.